

rek

áról és nem gondol
járatra.

zni kívánja azt is, hogy
hárításával, sem mé-
elérhető az, hogy a ná-
zsjenek egyenjogúságuk
sz arra, hogy szomsz-
dási szerződéseket kös-
te való visszatérésre is,
tülhet le tárgyalni.

elentés szerint Búrokel,
egbizottja a birodalmi
A potsdami pályafutva-
st rendeztek érkezése-
folyamán a német bi-
ézezer márkát utalt át
nkanékküliek és azon
adottjainak felsegélye-
ifentartói az elmúlt
politikai harcban erő-

még Berlinben nem ad-
ést, mely a vármhatár
ország között meg-

Megelégedés Angliában

elentése szerint az ös-
elégedéssel veszik tu-
visszacsatolására vo-
stretjött, ami ugy a
metek részéről tanusi-
donítható.

szintén megelégedésük-
hogy az összes nehé-

ma értesülést közli,
dékkel kapcsolatos tár-
térésére adta Németor-
ságra a kétoldalú egyez-
s. Ha Németország a
oldását színtén óhajt-
kednie a genfi keretbe.

kormány hivatalos
amában cölolja a Cu-
szerint a hír onnan
miniszterelnök bará-
jelgetései során olyan
hogy a kormány gazda-
programjának felfekte-
kérni a pártönkivüli

magyar nép- i jegyzék

Rador). A Népszövet-
narsellési merénylet
ar jegyzék 133 oldal-
bök között a követ-
magyar kormány által
em tudott megállapi-
latot a kormány vagy
s a marsellési me-
szgálat megállapította
magyar tisztviselők
eles gondossággal a
A kormány e tisztvi-
tézkeedéseket léptetett
szükséges rendelkezé-
kezdve az idegenek
rral és elővigyázattal
hogy az iratokat a
em fogja ebben az
ni, mert azoknak ta-
időt vesz igénybe.

és illió- ak

égyezük. Sokszorosít-
talban készítünk.

ÉR

at Str. Beg. Maria 2.
11-09.

és Lapidó R. T. Baron L. Pop 10. 9-77.

RAT

és Lapidó R. T.
Baron L. Pop 10.
9-77.

at Str. Beg. Maria 2.
11-09.

és Lapidó R. T.
Baron L. Pop 10.
9-77.

RAT

KELET

Dr. Rámásetter Róbert

BUDAPEST

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

Taxa postală
plătite în num.
No. 224715 929.

10. Telefon: 9-7 Disztér 2., I. em.
Havonta 110, n
évre 600, egész
földre: Havonta
félévre 12, egész
detések díjszabás szerint. Az „Uj
KELET” az erdélyi és bánági zsi-
dóság egyetlen politikai napilapja.
Cikkeink utányomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

Ára 5 lej
Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő Jámbar
Ferenc. Bucuresti szerkesztő HÁ-
szegi Ernő, Strada Matei Milo 6.
Vasárnap, 1935. január 20.
5695. ÉV. | XVIII. ÉVF.
SEBAT 16. | 16. SZÁM.

A saarvidéki zsidók tragédiája = Békés és megnyugtató záróakkorddal véglegesen lekerült a jugoszláv-magyar konfliktus ügye a Népszövetség napirendjéről

Ötezer zsidó lakik a Saarvidéken. Olyan mindögy, hogy ez az 5000 ember hová szavazott. Németországra-e vagy Németország ellen. Mégis ők a legszerencsétlenebbek az egész szerecséstenen Saarvidéken, sőt az egész földkerekségen.

Két alternatíva előtt áll a saarvidéki 5000 zsidó. Vagy bevárja Hitleret, vagy utána indul valahová a nagyvilágba. Hogy Németországban mi vár rájuk, ahez nem fér kétség. Dr. Burchel ur, a Führer saarvidéki megbízottja és jövendőbeli kormánybiztosa a lapoknak világos választ adott, amikor a zsidók sorsa iránti érdeklődtek náluk:

„A saarvidéki zsidókat ugyanolyan bánásmódba fogjuk részesíteni, mint a németországi zsidókat.”
Ugyanolyan bánásmódban...
Kenyértelenség, üldözés, megalkás, börtön, koncentrációs tábor.

Mit tehet szörnyű szerencsétlenségének 12-ik órájában a saarvidéki 5000 zsidó? Paktolhat és indulhat utnak, aminthogy 2000 esztendő óta telve vannak az ország utak zsidó vándorlóikkal.

Am nincsen ennek a vándorlúnak célja és iránya. Melyik ország fogadja be a bolygó hontalanokat. Száműzésekük első hónapjaiban, míg a Saarvidék romantikája még él még a nyugati földeken átmeneti állomásuk lesz majd Franciaországban, hogy mihelyt a részvét lekopik rájuk, türelmetlen idegenné válnának a világnak minden sarhában.

Akár Németországban maradnak, akár vándorutra kelnek, menthetetlenül elcsorválnak és elpusztulnak lassu halállal a Hartmannik Birodalom nagy dicsőségére.

Aprópénz és kontingentálás

Az ötszázlejes papírpénzt könnyebb kétszázlejesre váltani, mint százlejesre, a százlejes éremet, amelynek pengetésén két év élesíti zenehallását egy egész ország lakossága, könnyebb lesz két ötvenesre kicserélni.

Dehát nem a kenyémműnkőről van szó most, új aprópénzek forgalombahozatalának alkal-mával.

A forgalomban levő hárommilliárd apró megoldják még ketítővel. Ezen több mint másfélmilliárdot keres az állam. Ez viszont jó lesz a deficit fedezésére.

A kereset a jó polgár bőrére megy. Aki elvesztit az új aprópénzen azt, amit elmulasztott adóba befizetni.

Ezszonogymilliárd lej forog bankókban közkézen, 35 százalékos arany fedezettel. Ehhez járul most ötmilliárd érepénz, amit saját belső értékének kellene fedeznie.

Az aranyalap ortodox hívei azt mondanák erre: infláció vagy legalább is afféle. Holott ez még nem az. Inflációról csak akkor lehetne beszélni, ha a Banca Nationala fedezetlen papírpénzt adna az államnak, hogy ez kiférthesse tartozásait. Az érepénzt viszont senki sem prezentálhatja a Jegybank pénz-tárában aranyra való becszerelés céljából.

Mert az 50 és 200 lejesek, amelyeknek 12 százalékos az ezüsttartalmuk, az elmélet értelmében önmagukat „fedezik”.

Ettől függetlenül, a fekete tőzsdén ma már 50 lej is kérnek a svájci frankért és 15 lej a líráért.

Hörübelül ugyanazokat az árfolyamokat, mint 11-12 évvel ezelőt, a tényleges infláció idején.

A lej stabilitását törvény védli, de a lej árfolyama a pénzügyi realitásokhoz igazodva fluktuál.

Ha pedig ez a valóság, a laikus joggal kérdi: mire szolgál tulajdonképpen a kontingentálás. Illetőleg: mire volt jó?

Annak idején, amikor bevezették, három okra és megfontolásra hivatkoztak az illetékesek:

1. A külkereskedlem szabályozása azon országokkal szemben, amelyek ugyanelek kontingentáltak behozatalukat.
2. A külkereskedelmi mérleg egyensúlyának fenntartása. A behozatalnak nem szabad meghaladnia a kivittet.
3. A külkereskedlem szabályozása segítségével megfelelő deviza-felcslog biztosítása.

A Népszövetségnek kell gondoskodnia a saarvidéki menekültekről

Eden angol főpecsétör rádióbeszéde a béke végleges megszervezése érdekében. Kánya magyar külügyminiszter beható tárgyalásokat folytatott Jeltics jugoszláv miniszter-elnökkel. Laval a saarvidéki menekültek ügyének napirendre tűzését kérte a Népszövetségtől.

Németország csak a Népszövetség gyökeres átszervezése után hajlandó visszatérni Genibe

Genf, január 18. A Népszövetség körében a Saar-probléma elintézése után helyreállott a nyugalom. Ennek ellenére a diplomáciai aktivitás teljes lendülettel folyik tovább. Tegnap Laval egymásután fogadta a kisantant, a Balkán-szövetség, Lettország, Portugália és Ausztria külügyminisztereit. A délutáni órákban Titulescuval Jelticsele, Potemkin római szo-jet-nagy-követtel, Rosenberg párizsi szovjetügyivövel tanácskozott a francia külügyminiszter. E beszélgetések és kihallgatások lehetővé tették a francia külügyminiszter számára, hogy értékes puhatolozásokat végezzen a néhány nap mulva megkezdődő francia-angol tárgyalások tekintetében.

Valószínű, hogy a mai nap folyamán a népszövetségi tanács letárgyalja az összes napirenden lévő problémákat, köztük a még függőben lévő kérdéseket is a Saar-területtel kapcsolatban.

A fenti tárgyalásokon kívül Laval tárgyalást folytatott Aloisi báróval, Eden főpecsétörrel és Litvinov orosz külügyi népbiztossal az olasz abessziniai vizsály ügyében is. A hatalmak delegátusai ebben a kérdésben arra törekcsenek, hogy közvetlen tárgyalást hozzanak létre érdekelt felek között, hogy kiküszöböljék a konfliktust.

A magyar emlékirat ügye

A népszövetségi tanács tegnapi ülésének napirendjén egyes danzigi állampolgárok panasza szerepelt. A tanács közvetlen tárgyalást ajánlott a feleknek. Ezt követte a svájci állampolgárok háborus kárait tartalmazó panaszirat napirendre tűzése, majd rátértek a jugoszláv-magyar konfliktus tárgyalására.

Eden angol főpecsétör, mint előadó közölte, hogy megkapta a magyar emlékiratnak egy példányát s felkérte a tanácstagokat, hogy ha a memorandummal kapcsolatban valamilyen észrevételük lenne, a birtokukban lévő példány alapján foglalják azt írásba és juttassák el hozzá.

A tanács azonban vita nélkül járult hozzá Eden bejelentéséhez és ezzel a jugoszláv-magyar konfliktus véglegesen békés és megnyugtató elintézését nyerte.

Az eszme gyönyörű volt. Az eigondolás nem kevésbé. A gyakorlatban a rendszer bevezetése óta a külkereskedelmi mérleg aktív-ból passzív lett. És novemberben 1 milliárd 700 millió lej értékben exportált az ország, de csak 200 millió lej értékű devizához jutott a Nemzeti Bank.

ami a Népszövetség körében s a világ közvéleményében is nagy hatást keltett. Külön szenzációja a magyar-jugoszláv konfliktus likvidálásának az a feltűnő tény, hogy

Jeltics jugoszláv miniszterelnök és külügyminiszter hosszabb megbeszélést folytatott Kánya magyar külügyminiszterrel, akivel a magyar-jugoszláv közeledés lehetőségén kívül a római megállapodásokhoz való csatlakozás ügyét is megvitatták.

Kánya külügyminiszter egyébként Berger-Waldenegg osztrák külügyminiszterrel is hosszabb és beható tárgyalást folytatott, amely után az osztrák külügyminiszter Benes csehszlovák és Beck lengyel külügyminiszterekkel folytatott megbeszélést.

A Times örömmel regisztrálja azt a körülményt, hogy a Népszövetség tegnap végleg elintézte a magyar-jugoszláv vizsályt, amely után az osztrák külügyminiszter Benes csehszlovák és Beck lengyel külügyminiszterekkel folytatott megbeszélést.

A Times örömmel regisztrálja azt a körülményt, hogy a Népszövetség tegnap végleg elintézte a magyar-jugoszláv vizsályt, amely után az osztrák külügyminiszter Benes csehszlovák és Beck lengyel külügyminiszterekkel folytatott megbeszélést.

A népszövetségi események egyik jelentős fázisát jelenti az a beszéd is, amelyet Eden angol főpecsétör tegnap este tartott a genfi rádióban s amelyet az összes angol állomások is közvetítettek.

A főpecsétör beszédében kijelentette, hogy Anglia tartós megértést szeretne látni kontinentális szomszédai között. A Saar-népszavazás új éra kezdetét jelenti, de hogy ennek hasznát lássák, a népeknek csatlakozniuk kell a békét követő közös fronthoz és nem szabad csupán jácákaratu kijelentésekre szorítkozniok,

hogy megszüntessük azt a bizonytalanságot, amelyet Európa érez, az elkövetkező hónapok alatt ugy kell munkálkodnunk, hogy bizalmat keltünk mindenkiiben a béke tartósságát illetően.

Eden beszéde végén hangoztatta, hogy a lapokból ugy értesül, hogy néhány saarvidéki személyiséget megfenyegettek politikai (Folytatása a 10-ik oldalon)

Hova tűnnek a devizák? És miért e rendszeren fenntartani, amely nem védi többé sem a kereskedelmi mérleget, sem a valutát, legfeljebb a tisztességes kereskedelemnek árt?

Kérdések, amelyeknek megoldása sürgős és és elodázhatatlan. Olyan érdekekről van szó, amelyeket nem lehet aprópénzen kifizetni.

VILAG TÖREK

Külpolitikai figyelők

A saarvidéki szavazás és a béke. Csak a legnagyobb csodálat hangján lehet beszélni azokról a saarvidéki katolikusokról, kik összeharapott fogakkal az általuk elítélt Hitlerre szavaztak. Csak azért, hogy németiségüket megmentsek. Szó nélkül, türik, hogy Hitler győzelmének állítsák be Berlinben önfeláldozásukat, hogy Hitler diadalait kovácsolják a bennük égő, de a szavazás alkalmával ki nem fejezhetett Hitler iránti gyűlöletükből. Ők tették lehetővé a Saar-vidék visszacsatolását, még senki helyteleníthetjük magatartásukat. Nem tehettek mást. Hősiesen teljesítették kötelességüket.

Mert a saarvidékieknek nem volt módjukban jó németeknek lenni és mégis Hitler ellen szavazni. Szó volt arról, hogy ezt a lehetőséget megteremtik. És akkor egész más lett volna az eredmény. De nem lehetett megteremteni.

Ugy terveztek, hogy a statusquo fenntartására való szavazás ne jelentsen a Saar-vidék végleges elszakítását Németországtól. A szeparatisták győzelem esetén, ezen terv szerint, egy bizonyos idő mulva, újra szavaztak volna. Az elszakadás nem lett volna végleges, csak demonstráció lett volna Hitler ellen.

De ez a terv nem volt megvalósítható. Simon és Mussolini is elleneztek, mert a békét féltették. Mert ezen Hitler elleni demonstrációnak az ára igen nagy lett volna. Az európai bizonytalanságot abban az esetben még nehezebb lett volna megszüntetni, mint így. Mert mégis meglehetősen erős békehangulatot sikerült megteremteni, amelyben a Németországgal való legalább részleges megegyezés sem látszik teljesen lehetetlennek. A megegyezésnek ezt a némi reményét megsemmisítette volna Hitler veresége a Saar-vidéken. Mert Hitler vereségének lehetőségét a nagyhatalmak teremtették volna meg, amelyre ő is ellenségességgel felelt volna.

Igy hát Anglia és Olaszország adták vissza Hitlernek a Saar-vidéket a béke érdekében. És Laval is ugyanezért tanúsított passzív magatartást.

En mi könnyen belenyugodnánk a népszavazás eredményébe ugyanezen megfontolásoktól vezetve, ha nem kellene azokra a védtelen zsidókra gondolnunk, akiknek legyőzőjeként, igen szigorú legyőzőjeként fogja magát tekinteni a nagy Hitler. Nem lakik sok zsidó a Saar-vidéken. Egy részük el is vándorol onnan. A jelenlegi európai helyzetben Hitler nem engedheti meg magának, hogy kedvére kitombolhassa magát. Még is sokat tehet. Még is több zsidó fog mártír életet élni a modern idők legundorítottabb, legkulturellenebb diktatúrája miatt.

Genf, London, Róma. A Saar-vidék visszacsatolásával kapcsolatos kérdések elintézése a hivatalos genfi tanácskozások legfőbb pontja. De nem is ez tulajdonképpen a legfontosabb kérdés most. Most, miután a saarvidéki szavazók legnagyobb része Németország mellett szavazott, a részletkérdéseket könnyül elintéznik. Csak kisebb és könnyen elintézhető „szenzációk” történhetnek a Saar-vidékek kapcsolatosan. Az átadásnak időpontját illetőleg már befejezett tény a megegyezés. És a többi kérdés, a gazdasági kérdések, a Saar-vidékek a demilitarizált zónához való csatolásának problémája sem képezhetik a megegyezés komoly akadályát. A nagyhatalmak, köztük Franciaország is igen bőlkülkenyen viselkedtek a Saar-vidék hovatartozásának nagy fontosságú kérdésében. A kisebb fontosságú részlet kérdésekben nem fognak akadékoskodni egész biztosan. Még a francia sajtó sem ingerült, vagy elkéseredett, csak meglepődést olvas-

A „m

Romantika he Muzulmana R

Adakálé, január 18. Kellemetlen gondolatok... ember, amikor bokáig Dunakörzön sétálgat... vihar szörje a szem... koszorúszereken körülvé... és a magából kődké... legbarátságosabban... másrészt: a kísértés... ber Rómába megy... pápát, az állatkertben... sovára téved el, feltétl... Adakálé, ami ped... időben nem a legkőn... Ha az embernek egy... kalandja „Keleten”, h... tőkül romantikára is... dolog lenne, ha az ug... polgár felszálna egy... re és megtenné minde... ját Orsovától Adakálé... nyi távoltságban. Ha a... leten” van, hosszas a... Hodzsea Ominnal, a f... gazdával, beleil a círá... bizza magát a Duna r... lyeknek nehézségeit O... karja könnyedén győz... A csolnak felszedi... és már idők sincs k... kellős közepén ringunk... gésa pedig két-három... gasságában. Az utazá... is akcióba lép. Előszó... cíaul próbálkozik, de... veszi utját, szép román... séggel és tökéletes r... Finom diszkrecióval m... részleteit is kikutatja... érnük, már tisztában... gyunos mosoly játsza... amikor letesz az adaká... csuzik: — A kikötőben meg... a tulsó partra.

Mi pedig a sziget... gyogós nadragu, szép... csa sapkája törököket... török szépségeket: a... Az igéző Kelet roman... ehelyett széptartásu... ütközünk és látunk e... csapatot sarkjára, rongy... nagyvárosok uccáiról... Csak hogy Adakálé... gároknak nevezik őket... Ez csak a part. Hát... juk, amit keresünk. T... haladunk, majd vársz... ván itt kezdődik. De... put, az előbbi kép fo... azonban már az uccá... tulajdonosi rohannak... lehet tovább haladni... — Vegyen tölem! V... szerű ruhát, olcsó ruh... dohány! Kávé! Cukor... Végeladás! Ennek... keleti íze. Csak az... tegye: „Hatóságilag... stítás”.

Egy bukaresti rom... velem a Keletet. Feld... városi kapuhoz ér... mást, most jön az ig... ban mindössze annyit... „előkelő” része, az u... kezik itt már normál... ják az idegent. Ső... gyárépület is előtűn... mas betűkkel virit le... tán kávéházak sorak... mérik a jó török kávé... ban törökök, adakálé... és kártyáznak. Nagy... Téglalaku, ameriki... „Uzina electrica insu... feltűnik az első török... követjük. Barna blúz... rajta, de az egész v... állítva, mint egy fe... hája. Egy ház előtt... csomó, hasonló öltöz... rek és — Allah boos... len, ráncos és puffad... Nos, ez a kis Kel... mint a parton, Orso... rőkül beszélnek az e... hozzátartozók Közé... kal a problémákkal é... azokkal a nélkülözé...

SELECT MOZGO Ma utóijára: SELECT MOZGO Angol házasság a szezon egyik legjobb vigoperettje, nagyszerű rendezéssel, fűlbemászó zenével. Főszerepekben: RENATA MÜLLER, GEORG ALEXANDER, ADOLF WOHLBRÜCK, ADELE SANDROCK. Következő műsor: SIVATAG FIAI STAN és BRAN közkedvelt komikusok legújabb vigjátéka.

jes mozgási szabadsága. A hadsereg hatalmát nem kisebbítheti, akár Blumberg, akárki más képviseli azt és a nagytőkét sem igazgathatja kényve-kevede szerint. Schachtot nehezen mozdíthatná el. Most már tudja, hogy mit kellene, hogy csináljon, de már nem tudja megtenni. Nincs minden rendben abban a Németországban, amely a saarvidéki szavazás után diadalittas.

Panaít Istrati elmondja pálfordulásának okait és történetét

Az Universul vádjaira válaszolva, a volt baloldali író kijelenti, hogy nem eszméiben csalódott, hanem annak intézményeiben

Bucuresti-Bukarest, január 19. (Az Uj Kelet tud.) Panaít Istratinak Francis Jourdain-hez intézett nyílt levele, melyet az Uj Kelet is közölt, általános feltűnést keltett. Többek között az Universul is foglalkozott a nyílt levéllel és ezzel kapcsolatban néhány ironikus megjegyzést tett az egykori brailai munkásból lett világhírű szelso baloldali író „hangulatváltozásaira”. — Válaszképpen Panaít Istrati Stelian Popescu-hoz, az Universul főszerkesztőjéhez intéz nyílt levelet a lap mai számában és néhány érdekes visszaemlékezés kapcsán megvilágítaná próbálja mai állásfoglalását. „Szeretném — írja Panaít Istrati —, ha ezekben a sorokban nem látna egy egyszerű és hiábavaló sértett hiúságból fakadó helyreigazítást, mert nem arról van szó, jölesse ha megcsontkítás nélkül jelennek meg az Ön lapjában, mert így hinném, hogy olvasóival együtt Ön is tudomásul akarja venni, hogy nem az az ember vagyok, akinek gyantát. Eppen ezért válaszom nem lesz harcias és kellemetlen, mint egykori polemáim. Nem mintha hirtelen beleszerettem volna az arisztokratikus udvariasságba, vagy az volna a célom, hogy az ugynevezett „helyesen gondolkodók” sorába kerüljek, hanem, mert az utóbbi években kegyetlen látomásaim változása mélyen és végérvényesen megváltoztatta mindig tulzásra hajlamos természetemet, amely néha odáig ment, hogy igazságtalan voltam ellenfelemmel. Ön azt írja: „Kedves az a mód, ahogyan az Adeverul és Dimineata volt munkatársra nyilvánítja háláját azokkal szemben, akik felkarolták és lausztrálták.”

rata utasított, hogy nézzek a nyomorúságom és általában ama apróbb dolgok után, amelyekkel megbízott, mire én elégttem a Dimineatát, a hateraz szakszervezeti munkás előtt, akinek lelki vezetője voltam és leközöltem cikksorozatokat a Munkás Romániában, amelyet még a munkások sem olvastak. Sőt mi több. Egy, vagy két évvel, az Adeverul nem tudom miféle jubileumát ünnepeelve, összes „volt munkatársaitól” holtai visszaemlékezéseket kért, mire eltűntem én is keserű emlékemet a Macini diakonussal és elmondtam, miért fogja egy megbecsületlenített nemrehabilitált és nem kártalanított örmény kislány az Adeverul demokráciájának köszönhetni mindazt a verést, amit jó vendőbéli férjétől fog kapni, azért a bűnéért, hogy „meggyalázva” találtatik. Az Adeverul nem közölte le ezt a „visszaemlékezést” mire leadtam a Minerva című lapnak. Dobrogeanu Gherea, az akkori munkásmozgalmak ideológusa, szakállába nevetve, mondta vissza nekem Constantin Mille megjegyzéseit: „Ez az Istrate egy aljas dicszó.” Amint látja Főszerkesztő ur, sem a román demokrácia „felkarolása”, sem az én „hátlátszágom” és „ajászágom” nem utkelőtliek. Melyik szerencsétlen szobafestőnek, ideértem Mussolinit és Hitleret is, nem adattott meg huszonöt éves korában az a sz-

Igaz. És nemcsak kedves, de inkább súlyos. De ez nemcsak az én bűnöm, hanem az övék is. Igaz, hogy ezek a lapok az első perctől kezdve felkaroltak. Ugy 1910 körül, ha nem csalódom, az Adeverul vastag betűkkel írta a hírek élére: „a brailai sztrájk megbukott. Panaít Istrati, egy érdemes munkás, cikket küldött be nekünk, melyet a harc után írt. A cikk címe volt: A buroki elestek, éljenek a burok! Egy nemes lélek vérével írott cikkről van szó, amelyet lapunk holnap számában tiszteletbeli helyen fogunk közölni. Másnap csakugyan megjelent a cikk, három hasábos címmel. A szocialista párt egyik vezére és akkor jóbarátom, ma in contumaciám halálra ítélt vad kommunista, a következőket írta: Nos, kedves Panaít, a demokratikus sajtóba való illyettén bevonulása után a legszebb jövő vár reád az Adeverulnál. Az Adeverul már ellopott tőlünk néhány tehetséges tollat, valószínűleg el fog téged is lopni!” Nem lopott el, csak egy percere. A Dimineatában tíz cikkből álló cikksorozat jelent meg „A mi kikötőnk vészvízvi” címmel, majd a lap (igen jól fizetett) brailai tudósítójának neveztek ki. De... jaj! Talán még Ön is emlékezni fog a történetekre. Alig vettem fel az első fizetésemet, amikor kitört a botrány: egy tizenegy éves kislányon gazdája, egy Macin községbeli lelkész, erőszakot követett el. Hozzá láttam azonnal alapos vizsgálat levezetéséhez, amelynek célja a szatir lelkész „megborotválása” volt. Honnan tudhattam, hogy ezzel az anéttel jótévőm, a Dimineata akkori főszerkesztője: Constantin Mille fejére ütök. Mert az első cikk megjelenése után az alsódnant püspök intervenciója nyomán Mille, a nagy demok-

Önálló egységfrontba lépnek a radikális cionisták és a klalcionisták A-csoportja

A Hanoar Hacioni is csatlakozik a demokráta és progresszív fronthoz. Mit válaszol az exekutive a revizionisták meghívására

Bucurest-Bukarest, január 19. A klalcionista front belső ellentétei régi keletűek. Két csoport áll egymással szemben: a klál-A), amely demokratikus és progresszív alapon áll és a klál-B), melynek jobboldali és reakciós beállitottsága egyre élesebb formában jut kifejezésre. A krakkói klalcionista világgkonferencia az összes klalcionisták egységes frontjának megteremtését határozta el és annakidején némi reménnyel is kecsegtettek ezek a törekvések. A palesztinai klalcionisták néhány héttel ezelőtt megtartott konferenciája azonban illuzóriussá tette a klalcionista egységfrontot és most már kézenfekvő a klalcionista front kettészakadása. A palesztinai klalcionisták konferenciáján a klál-B) tábora puccs-szerűen magához ragadta a hatalmat és a progresszív klalcionisták, valamint a Hanoar Hacioni és Akiba ifjúsági szervezetek delegátusai kivonultak a konferenciáról. Legújabb értesülésünk szerint komoly tárgyalások folynak a radikális cionisták (Jizchak Grünbaum pártja), a Kidma nevű progresszív cionista csoport (Kurt Bulmenfeld pártja),

rencséje, hogy meghívást kapjon, hogy lakják jól a demokrácia turópalacsintájából. S ebben az esetben mi marad az Ön rosszmaju insznuálásából: vajjon ebben az őszinteségen van egy kevés sajnálat is, hogy az érintettek egyedül eszik a zabot a demokrácia kényelmes jászolában? Nem, Főszerkesztő ur, ellenfeleim nem tudnának a mutban turkálni anélkül, hogy bele ne törne a foguk. Szerencsétlenségükre becsületes és őszinte ember vagyok. Az egyetlen érdemem ez. Mert a becsületes és az őszinteségem sokba kerültek és kerülnek nekem. De én még azt is írja: „nem vagyunk annyira naivak, hogy Panaít Istrati mai véleményét egy meggyőződés kifejezésének tekintjük. Anyagi különböző pózban láttuk ezt a harcon brailait, hogy fentartott gyanuval idővözöljük azt, amikor a tegnapi tüzes kommunista szemérelt ekképpen válik le a nályog.”

Nem vagyok oly kegyetlen, hogy azt kérem, precízrozzon néhányat az én „annyiféle” pózomból, mert tudom, hogy nem Ön, de az Uristen sem tudná ezt megenni. Le merje el tehát, hogy egyetlen beállitottságomra hivatkozik, arra, amelyet teli szájjal hirdetek, amióta visszatértem Grosországból, és pedig: nem hiszek többé a kommunizmusban, amelyet különösen a legyőzöttek számára a legnagyobb veszedelemnek tekintek, amely az emberiséget fenyeget. Nem hiszek többé kizárólagos forradalmi erejében osztályonak, amelyet láttam a földtekének egyhatodnyi szélességében, mint árulja el azonnal sorsát és a natalom alig tizenhét évi gyakorlása után hogyan lesz bürokrata, terrorista, sőt parazita is, ha erre alkalom nyílik. Ennyi az egész az én különböző „pózaimból”. Nekem is meg lett volna engedve, hogy 17 és 25 évem között „telkes csöcselék” legyk Iorga professzor esernyője alatt. Tagja lehettem volna éven keresztül a szocialista vagy a kommunista pártnak, amelyeknek tanításában és hirdetésében hittem. De nem fog itt megtalálni csak abban az időben, amikor baráti sürgetéseknek engedve belratkoztam, hogy alig két-három hónapi tagsági díj fizetése után kidobjanak az alapszabályor megsértése miatt. De vajjon ki nem csalódott élete folyamán valamely hitében? Egyedül Krisztus, aki Isten volt. És ő is, ha ott volna máig, megtagadta volna egyházát. Az egyházat, nem a hitet.

Igy tettem én is, bocsánat a szerénytelenségért. Mert „eláruva” mindazokat, akik megcsontkítják a szenvedő emberiség ideáljait, én helyemen maradtam, változatlanul hiszek az ember jobb jövőjében, harcolok és szenvedek most is, amikor már nem tudok élni, csak kinyulva, mint egy paralitikus.

Miért volnék én tehát „repülő”? Teljes tisztelettel (és részvétellel, smikrolátom, hogy az Ön cikkeit éppugy megnyirbálják, mint egy egyszerű volt szobafestőt): 1935. január 17. Panaít Istrati.

Glicksohn, a Haarec főszerkesztőjének csoportja és a Hanoar Hacioni vezetői között egy demokráta és progresszív cionista front megteremtése ügyében. Hir szerint a tárgyalások előrehaladott stádiumban vannak és a legközelebbi kongresszuson már egységes frontban fognak fellépni a radikálisok, a klál-A) és a Hanoar Hacioni.

London, január 19. A revizionista cionisták uniója hivatalos meghívót intézett a Cionista Világszervezet londoni exekutívéjéhez a krakkói revizionista világgkonferenciára. A revizionisták meghívására az exekutive a következő választ adta:

„Megtisztelwe igazoljuk, a revizionista cionisták 6. világgkonferenciájára szóló meghívásuk vételét és sajnáljuk, hogy nem áll módunkban annak eleget tenni. Remélni szeretnők, konferenciájuk ujra egyesült munkához fog vezetni a Cionista Szervezet belül a cionista kongresszus fegyelmének alapján.”

A „modern“ Ada-Kaleh szomorú élete

Romantika helyett munkanélküliség, fátályozott török nők helyett Muzulmana Részvénytársaság. A „Kis-Kelet“ hezd Nyugat lenni

Adakáléh, január 19. (Az Uj Kelet tud.) Kelletlen gondolatok foglalkoztatják az embert, amikor bokáig érő hóban az orsovai Dunakörzön sétálgat. Egyrészt: alapos szélvihar szórja a szemébe a havat, a tájat koszoruzserien körülvevő hózuvarogás hegyek és a magából ködököt okádó Duna nem a legbarátságosabban fogadják az embert, másrészt: a kísértés mégis nagy: ha az ember Rómába megy, feltétlenül megnézi a pápát, az állatkertben az elefántot és ha Orsovára téved el, feltétlenül meg kell tekintse Adakáléht, ami pedig ebben a szélviharos időben nem a legkönnyebb feladat.

Ha az embernek egyelőre ez az egyetlen kalandja „Keleten“, hajlandó bizonyos mértékű romantikára is. Hiszen milyen könnyű dolog lenne, ha az ugynevezett középeurópai polgár felszállna egy elsőosztályú luxusgőzökre és megtenné minden komforttal teljes utját Orsovától Adakáléig, három kilométernyi távolságban. Ha azonban az ember „Keleten“ van, hosszas alku után megállapodik Hodzsea Ominnal, a fiatal török csónakosgazdával, beleül a cirádás lélekvesztőbe és rábízta magát a Duna ringó hullámaira, amelyeknek nehézségeit Omin izmos, oszlopszerű karja könnyedén győzi le.

A csónak felszállt ugynevezett horgonyait és már időnként sines körültekinteni: a Duna mellől közepén ringunk, néha földszintes haz, néha pedig két-három emeletes palota magasságában. Az utazás alatt Hodzsea Omin is akcióba lép. Először angolul, majd franciául próbálkozik, de aztán ő is Kelet felé veszi útját, szép románsággal, formás német-séggel és tökéletes magyarsággal társalog. Finom diszkrecióval magánéletünk legapróbb részleteit is kikutatja. Mire Adakáléhra érünk, már tisztában van mindennel. Kis, gunyos mosoly játszadozik az ajka körül, amikor letesz az adakáléhi parton és így beszél:

— A kikötőben megvárom, majd átviszem a tulsó partra.

Az adakáléhi parton

Mi pedig a sziget partjain lessük a burgyogós nadrágu, szép, himzett mellényű, furcsa sapkájú törköket, lessük a lefátályozott török feleségeket: a nőket, a háremiakokat. Az igéző Kelet romantikájára áhítozunk, de helyett széptartású fegyveres gránicsárokba ütközünk és látunk csapzott hajú, félre-csapott sapkájú, rongyos férfiakat, akiket a nagyvárosok uccáiról olyan jól ismerünk. Csak hogy Adakáléhn török nemzetiségű polgároknak nevezik őket.

Ez csak a part. Hátha a szigeten megkapjuk, amit keresünk. Téglázott, rossz uccákon haladunk, majd várszerű kapuhoz érünk. Nyilván itt kezdődik. De amikor átéljük a kaput, az előbbi kép folytatását látjuk. Itt azonban már az ucca két oldalán bogérok tulajdonosai rohannak a jövevény elé és alig lehet tovább haladni a nagy invitálástól.

— Vegyen tölem! Vásároljon nálam! Nagyszerű ruhát, olcsó ruhát! Finom cigarettát, jó dohányt! Kávét! Cukor! Rum! Nagy olcsóság! Végladás!

Végladás. Ennek a szónak igazán nincs keleti íze. Csak az hiányzott, hogy hozzátegye: „Hatóságilag engedélyezett végkiárúsítás“.

A „modern“ sziget

Egy bucaresti román tiszt együtt keresi velem a Keletet. Felderítő utunk során újabb várszerű kapuhoz érünk és biztatjuk egymást, most jön az igazi. A különbség azonban minősége annyira, hogy innen Adakáléh „előkelő“ része, az ugynevezett City következik. Itt már normális házak, üzletek fogadják az idegent. Sőt, jókora áruaktár és gyárépület is előtűnik, homlokzatáról hatalmas betűkkel virít le: Muzulmana S. A. Aztán kávéházak sorakoznak, ahol 5-6 lejért mérk a jó török kávé. Az asztaloknál azonban törkök, adakáléhi munkanélküliek ülnek és kártyáznak. Nagyon piszkos kártyákkal.

Téglalaaku, amerikai stílusú épület tünk fel. „Uzina electrica insulet Adakáléh“. Es végre feltűnik az első török nő. Előtűnik halad, mi követjük. Barna blúz és barna szoknya van rajta, de az egész valahogy úgy van összeállítva, mint egy ferencendi szerzetes ruhája. Egy ház előtt hirtelen megáll. Nagy csomó, hasonló öltözött nő bujik elő. Kővérek és — Allah bocsáss meg — arcuk fedetlen, ráncos és puffadt.

Nos, ez a kis Kelet. Ugyanaz az Európa, mint a parton, Orsovában, csak hogy itt törökül beszélnek az emberek. Adakáléh ma hozzátartozik Középeurópa, ugyanazokkal a problémákkal és szenvedésekkel, ugyanazokkal a nélkülözésekkel és reményekkel.

Adakáléh Versailles óta Romániához tartozik és a kis sziget nagyon sokáig nem tudott beilleszkedni az új életformákba. 1931-ben új fejezet nyílt a sziget történetében, ekkor ugyanis Károly király elíteltogott Adakáléhra és meghallgatta török alattvalóinak szomorú siránkozásait. Erre aztán a király elrendelte, hogy Adakáléh lakói vámmentes dohányt, teát és kávé hozhassanak külföldről és hogy adómentes cukrot, rahátot és egyéb ugynevezett keleti termékeket hozhassanak forgalomba.

A „Muzulmana“

Csak hogy ennek a privilégiumnak alapos kihasználására még abban az évben megalakult a Muzulmana részvénytársaság, amely nagyszerűen prosperál. A nép, az istenadta török nép azonban nyomorog. A nagyszabású vállalkozás élén Ali Kadri áll, aki pompás városi bundában, szőrmes kucmában és jó meleg hópipóban lép ki házának küszöbén, amikor keressük.

— Sajnos, utrakézen állok — mondja —, Bukarestbe utazom a Rapiddal. Talán majd

máskor. Addig is szórakozzanak jól Adakáléh és ha érdekl az urakat, elidiskurálhatna — ellenfeleimmel.

— Mit beszéltek? Mit mondott Ali Kadri? Ez az ember megöli a szigetet, kismenny bennünket a Muzulmanából.

Ali Kadri után öklök emelkednek a levegőbe. Majd egy-egy gépelt memorandumot csusztatnak a kezünkbe és ciosonnak. Ezt a memorandumot a király elé is felterjesztették, hogy a Muzulmana működésére hívják fel veie a figyelmeát. A Muzulmana virágzik, a nép éhezik... Nem egészen európai probléma?

Meglátogattuk a török templomot is. Faib Gofar Feizi alig huszonkétéves fiatal pap kaulauz végig a templomon.

— Ó, már nincs romantikája a Keletnek. A török ifjúság imádott vezérének, Kemál pasának minden modernizáló törekvése sikerült. Csak az öregekkel van még baj, akik nem akarják hagyni a régi tradíciókat.

Pap és modern világról beszél. Ez már több mint Európa. Európában ilyseni nem nagyon van. De mi öszinte csalódással távozunk a szigetről. Kelet helyett megkaptuk az átmenetet Kelet és Nyugat között. Es ez az átmeneti állapot bizony csunya képet mutat. Omin is megjegyzi, amikor a tulsó parton letesz, intelligens szemével még mindig mosolyogva:

— Ugy-e, uram, ön most szegényebb lett egy illuzóval?

Fried Miksa

Erről a könyvről beszélnek:
NAGY KAROLA (1906-1933)

ITT VOLTAM
A MAGYAR BASKIRCSEV MARIA NAPLOJA ES OEUVREJE
Benedek Marcell előszavával

„Nem mindennapi tehetség“... (Pesti Hirlap)

„Kevés író mutatta meg magát így, hogy ilyen mélyre mutasson. Ezért izgalmasabb, ezért lenyűgözők az írásai... A háború utáni nemzedéket írja meg... Mestermunka“... (Népszava)

„Sajátos vergődője volt átmeneti századunknak“... (Ujság)

„Egy lélek vergődése... Megdőbentően világít bele az irónó lelki mélységeibe“... (Magyar Hirlap)

Az utóbbi évtizedek legszenzációsabb irodalmi hagyatéka!

EPOCHA könyvkiadó BUDAPEST.
312 oldal, vászonkötés. Ára 96 lej

st kappon, hogy lakuróspalacsinrából. S marad az ön roszámju ebben az őszinteségálat is, hogy az érin. zabot a demokrácia Nem, Főszerkesztő anának a mutban turle ne törne a foguk. csületes és őszinte vetlen érdemem ez. az őszinteségem sok nekem. De én még punk annyira naivak, al véleményét egy nek tekintált. Any láttuk ezt a harcon t gyauvalúdvözöl- nari tízes kommunia- válik le a nályog.“

ryetlen, hogy azt kér- ányat az én „annyi- udom, hogy nem én, éná ezt megenni. I- egyetlen beállítottá- , amelyet teli szájjal- stértem Orsovorszá- k többé a kommuniz- ósen a legyőzöttök veszedelmének tekín- séget fenyeget. Nera- os forradalmi erejé- elyet láttam a föld- szelenségébe, mint és a natalom alig után hogyan lesz t parazita is, ha e- d az egész az én kü- Nekem is meg lett és 25 évem között k Iorga professzor lehettem volna éve- ista vagy a kommu- nek tanításában és nem fog it megta- dóban, amikor baráti beiratkoztam, hogy tagsági díj fizetése epszabályok megsé- i nem család t élete ben? Egyedül Krisz- ó is, ha őt volna a egyházat. Az egy-

ánát a szerénytelen- mindenzokát, akik edő emberség ideál- adtam, változatlanul jövőjében, aarcokok amikor már nem tu- mint egy paraiti-

„repülő“? részvételt, amikor eit éppugy megnyir- erü volt szobafes-

Panait Istrati.“

a radi- onisták

progresszív zionisták

zerkesztőjének csio- onni vezetői között progresszív zionista gyében. Hir szerint adott stádiumban bi kongresszuson fognak fellépni a s a Hanoar Hacio-

A revizionista cio- meghívót intézett et londoni ekzekuti- onista világkonfe- k meghívására az választ adta:

uk, a revizionista erenciájára szóló ajnáljuk, hogy nem gettenni. Remélni uk újra egyesült Cionista Szerveze- gresszus fegyelmé-

hatásos gyógyszer

Togal rhema / Utóidegzsába / Ideg- és főfájás / Köszvény / Spanyolnátha / Küléses megbetegedések

Togal oldja a húgysavat, azonnal hat és a baji közvetlenül gyökerében támadja meg! Bármely magzatban is dicséretet más hasonló gyógyszereket, csak a Togal tud 6000-nél több irásból orvosi véleményt felmutatni. Togal semmivel sem pótolható! Egy kísérlet Önt is meg fogja győzni! Az összes gyógyszerárakban és drogeriákban. Lei 52. — A Togal-tabletta svájci készítmény

Kétnmilliárd uj ércpénzen egy- milliárd 600 millió lejt keres az állam

Miért kell forgalomba hozni az 50 és 200 lejes pénzérmekeket

Bucuresti-Bukarest, január 19. (Az Uj Kelet tud.) A tegnapi minisztertanácson többek között elhatározták végérvényesen azt is, hogy az állam ötven- és kétszáz-lejes pénzérmekeket hozzon forgalomba, míg az ötszázlejes papírpénzek egyrészt kivonják a forgalomból. Ugyanakkor elhatározták azt is, hogy állami pénzverdét létesítsenek, amely kizárólagossági jogot ad az uj pénzérmekek előállítására. A bucaresti lapok ezzel a határozattal foglalkozva, közlik, hogy a pénzügyminiszter és a Banca Nationala közötti megbeszélésen különböző kifogásokat emeltek az uj pénzkibocsátás ellen. Egyebek között rámutattak arra, hogy az ércpénzek nagyobb arányban való kibocsátásának infláció szerű jellege

van, mert az ércpénzeknek nincs aranyfedezetük, a Banca Nationala nem köteles azokat aranyra beváltani, mint a bankjegyet.

Slavescu pénzügyminiszter azonban ragaszkodott az uj pénzkibocsátáshoz. Rámutatott arra, hogy 2 milliárd lejnyi ércpénz kibocsátásából az államnak egy milliárd 600 millió lej haszna van, az az összeg pedig feltétlenül szükséges a költségvetési egyensúly egyrésztének fedezésére. Az uj pénzérmekek belső értéke ugyanis kisebb lesz, mint aminőket kivonnak helyettük a forgalomból. Az Adevurul megjegyzi, hogy ez az intézkedés ellentétben áll azzal a pénzügyi ortodoxiával, amelyet Slavescu pénzügyminiszter eddig hirdetett.

A külföldi román diákok szövetsége a fasizmus és antiszemitizmus ellen

Felhívják az országban tanuló kollégáikat, hogy alakítsanak uj diákszövetséget

Bucuresti-Bukarest, január 19. (Az Uj Kelet tud.) December 25., 26. és 27-én tartották második kongresszusukat Párizsban a külföldön tanuló román diákok. A kongresszuson 35 különböző európai egyetemi város kiküldöttje vett részt és képviseltek magát egy delegáltussal a kolozsvári egyetem is. A kongresszus figyelemre méltó határozati javaslatában mindenekelőtt is tiltakozik a nagyváradi jogi fakultás, valamint a kolozsvári, valamint a jasi gyógyszerészeti fakultások megszüntetése ellen. A diákok a kultura elleni támadások célpontjai lettek az országban, a külföldön tanuló diákok helyzete évről-évre rosszab-

bodik. Az uj generáció számára, amely külföldre igyekszik, megtagadják az utlevelek kibocsátását. Devizához ugyancsak nem tudnak hozzájutni. Sokszoros nehézségek és megmagyarázhatatlan késedelmeskedések folytán csak hosszas késéssel jutnak hozzá pénzükhöz, ami létfenntartásukat kimondhatatlanul megnehezíti.

„Bár a gazdasági válság folytán szülei jövedelme a minimumra redukálódott és a fizetések leszállítása, a tömeges elbocsátások és a munkanélküliség folytán egyre kevésbé vannak abban a helyzetben, hogy tanulmányaink folytatásában támogassanak, a konzuli illetékek, amelyekkel

bennünket megróttak, nemcsak hogy nem csökkentek, hanem emelkedtek. A szegény és érdemes diákok nem kapnak ösztöndíjat, sem másféle segélyt. Ha tanulmányai befejezése után visszatérnek az országba, szigorú vizgák, abnormis illetékek és hasonlók várnak rájuk a diplomák nosztrifikálásával kapcsolatban. A külföldi és a belföldi román diákok érdekei azonosak. Az egyik kategória ellen hozott intézkedések a másikat is sújtják. Szolidáris, együttes akcióra van szükség közöttünk.

A külföldi román diákok általános szövetsége, amely az egész román diákságot magában foglalja, a diák-érdekek védelmében, vallási, vagy etnikai származásbeli különbség nélkül, az elmúlt nyolc hónap alatt kétszázötvenféle komoly fejlődésen ment át. A külföldi egyetemi centrumokban erőteljes csoportok alakultak, amelyeknek kulturális tevékenysége a szövetség mellé állította a kül- és belföldi egyetemi tanárok legjobbjait.

Ami az intellektuális munkanélküliséget a fasizmus és a háború veszedelmét illeti, a külföldi román diákok kongresszusa kihangsúlyozza, hogy az ifjúságnak az élethez és kulturához való jogát s különösképpen a diákság jogát a békehez és haladás-hoz. Megállapítva, hogy a belföldi diákság vezetői a diák-érdekek ellen dolgoztak, elárulták a diákság követeléseit és igyekeztek a diákságot fasiszta és antiszemita szervezetekhez hozzá csatolni, mint a vasgárda és az antiszemita liga, a külföldi diákok felhívják az országban tanuló kollégáikat, hogy szervezkedjenek meg gazdasági és kulturális érdekeik védelmében, megalakítva a romániai diákok általános szövetségét.

A világításra költött pénzre

az izzólámpa bevásárlási ára, míg az áramfogyasztásra fordított költség 93%-ra rug

ATUNGRAMD
DUPLÁSPIRALLÁMPA
DEKALUMENSOROZATBAN
20%-IG KISEBB ÁRAMFOGYASZTÁS
NELLETT TOBB FÉNYT SUGÁROZ!

140 ÉV OTA

Dr. GRÜNWARD SANATORIUMA

Sebészeti, nőgyógyászati és szülészeti osztályokkal, mérsékelt és általános áralkon.

Legmodernebbül berendezett Röntgen- és vegyi laboratóriumok.

Belgyógyász-diagnosztikai és diétás osztály. Szabad orvosválasztás. — Klinikai osztály napi 8 pengő.

Rádium-kezelés

Budapest, Vilma Királyné-ut 11-15 Telefon J. 462-59.

Az összes vádak alól felmentette „A büvös erszény”-t és szerzőjét az irodalmi törvényszék

Cuj-Kolozsvár, január 19. Pénteken este irodalmi törvényszék tartott Ligeti Sándor „Büvös erszény” című könyve felett, amelynek világnézet, problémái és horizontjai megjelenése óta foglalkoztatják az olvasókat. Az irodalmi törvényszék az Építőmunkások Otthonában működött dr. Deutschek Géza elnöke mellett. Szavazóbírák voltak dr. Lobstein Sándor és Bojár Antal. A vádat Walter Gyula képviselte, a védelmet Salamon László.

Az elnök ismertette az irodalmi törvényszék perrendjét és a mű tartalmát. Komoly, tárgyilagos előadása azt a hatást kelettet, mintha valóban nagy vádról lenne szó. Walter Gyula már ebben a szellemben emelte kifogásait a könyv ellen, mindenekelőtt íbsent idézve, amely szerint költeni annyit jelent, mint ítéletet tartani önmagunk felett.

„A büvös erszény” — mondotta Walter — kettős alkotás. Az író és szociológus hadakozik benne egymással. A szerző e könyv megjelenése előtt szociológiai problémák tudományos tisztázásával foglalkozott. Ez a beállítottsága indította őt arra, hogy keretes-regényt írjon és nyilván ez a főhibája, ez a vadházasság. Meg kellett volna maradnia vagy az irodalom vagy a szociológia módszereinek. A részletek boncolgatása során az ügyész megállapítja a szerző jóhiszeműségét, aki alapos munkát végzett és nem akart olcsó szórakozást nyújtani.

Salamon László a mű „vadházasságára” ellenvetéssel felhívja, hogy az nem lehet megkérdőjelezhető. Hányszor tapasztalunk rossz törvényes házasságokat és olyan törvénytelen frigyeket, amit boldognak lehet mondani! Az író ne legyen csak művész?! Művész és semmi egyéb? Évszázados, talán évezredek elődökétek! Holott az igazi írónak a típusa mégis csak az, aki egyben gondol és érez — másokért. Ezuttal Ralín a kollektív lélek, a jövő embertípusa. Korunk legnagyobb hibája, hogy a tömegeket érzelmeik vezetik, míg a regény a klasszikus logikára épít. A védő kiterjeszkedett a „vadászokra” is, amiket az ügyész nem hangzottatott, de amiket másoktól hallott. Hogy zsidó, hogy nem eléggé zsidó, hogy bolsevik és egy szusz alatt fasizista! A védő e kifogásokat gyökerükig ki-analizálja és végül kimutatta, hogy a könyv egy harmonizáló társadalmi szféra megteremtésére törekszik, mert szerzője gondolatban és érzésben abban él.

A tanúk közül Kappner Ármán támada „A büvös erszény” először. Szerinte a szerző ott hibázott, amikor feltételezte, hogy a berlini rendőrség nem érdeklődik Ralín nagy vagyonának eredete felől. Kifogásolja még a regény csodaelemét is és a Führer-tendenciát, ami a regényben megnyilvánul. A közönség köréből néhányan az osztályszempontok szerint kritizálták a könyvet. Nívós és a mű érdemi részét taglaló fejtegetés volt a fiatal Jordáki, aki elismeri, hogy a könyv egy magasabbrendű társadalmat rajzol meg, de inkább Plato és Morus Tamás, semmint Marx szellemében.

Jámbor Ferenc a felszólalók „mellébeszélését” teszi szóvá. Ugy beszéltek a könyvről, mint valami röpiratról, vagy plakátról, holott az irodalmi alkotásnak egészen más, sokkal átfogóbb szelleme nem ezt a megítélési módot követeli. A regény célja, hogy szórakoztatva fölkeltsse a gondolkodást. Minden kategóriákba való skatulyázgatás a félreértések és balítéletek légióját kelti az emberben. Az utóbbi évek kimagasló regényeinek példáján mutatta ki, hogy a csodálatosság elemi révén lehet legjobban rávilágítani az igazságokra.

Dr. Ligeti Sándor az elhangzott kifogásokra pontos tárgyilagos és informatív jellegű felszólalása során kimutatta, hogy könyvben olyan társadalmat rajzolt meg, amely nem a piacnak, hanem a szükségletek számára termel. Egy vágy vezette fantáziáját, hogy így lássa a jövő társadalmát. Lendületes shakespearai idézettel zárta hatásos beszédét. Ezután a bíróság néhány percre felüggesztette a tárgyalást és ítélethozatalra vonult vissza. Az ítélet felmentő és így hangzik:

A törvényszék megállapítja:

1. Az irodalom nem önmagáért van, hanem az írásért és olvasóközönségért. Célja van. A vádolt könyv regény; szórakoztatva akar oktatni. Kettősége nem hiba, hanem erény.

2. A könyv nem a társadalmak és osztályok harcát akarja bemutatni, hanem egy osztály nélküli társadalmat. Ezt akarja megkívántatni az olvasóval és egy új és jobb

társadalom képét akarja felrajzolni.

3. Gyönyörködött, oktat és egy jobb társadalomért való munkásságra és megtervelésre hív föl, tehát irodalom, de nem haszon nélküli, nem önmagáért való, hanem mindnyájunkért, a színlődő és küzdő emberiség jobb jövőjéért írt harcos és szociális irodalom a szó nemesebb értelmében.

Az irodalmi törvényszék egyhangulag felmenti a szerzőt és egyúttal méltányolja a Pharos kiadó munkáját, ahol a könyv megjelent.

Gyászruhákat

pár óra alatt nagyon olcsón fest az országosan elismert CZINK-cég Cluj.

KÖZGAZDASÁG

A kontingentálás, az adóemelés és a kamarák egyesítése ellen tiltakozott a Sfatul Negustoresc választmányi ülése

Az összes kereskedők a Sfatul Negustoreschez kell forduljanak panaszukkal az export-import-rendszer kérdésében

Cluj-Kolozsvár, január 19. A Sfatul Negustoresc legutóbb tartott választmányi ülésében igen fontos kérdések sorozatát tárgyalták le. Az ülésen Comsa Ionel szenátor elnököt, aki napirend előtt elpárhentta a kereskedelem két nagy halottját, Jean L. R. Niculescut és dr. Fried Jánost. A választmány a két nagy halott iránti kegyelme jeléül, érdemeiket jegyzőkönyvi határozatban örökítette meg.

A választmány a napirendre térve a kontingentálás kérdésével foglalkozott, amelyről a felszólalók megállapították, hogy senki sem tudhatja, hogy tulajdonképpen milyen módon, milyen hivatalos eljárással lehet ma importálni. Mindenki, aki bármilyen céliből behozatalra van utalva, a legnagyobb elégedetlenség hangján beszél az új rendszerről. Erre való tekintettel a választmány elhatározta, hogy felhívással fordul az összes importtörökhöz, hogy jelentésük beírásában az egyesülethez mindennemű panaszukat, kifogásaikat, eseteiket és egyúttal közöljék mindazon esetlekedéseiket, amelyek mellett ez a súlyos és a kereskedelmet és jórészt az ipart is tönkretévvel fenyegető ügy legalább valamennyire megfelelő módon volna rendezhető, szabályozható volna. A befutó adatok alapján aztán Comsa Ionel szenátor a parlamentben fogja előterjeszteni interpellációját és a többi ipari és kereskedelmi parlamentterekkel együttesen a kormánytól is intervenálni fog.

A választmány ezután részletesen foglalkozott az adótörvény módosítása kérdésével és az utóbbi fél év alatt, az ország különböző részeiben tartott kongresszusok sorozatában leszögeezett egységes kívánásokat ismételtelen memorandumba foglalászat határozta el, amelyet elnöke utján a pénzügyminiszternek fogja előterjeszteni.

A közszéki adók ügyével kapcsolatban a választmány ismételtelen állást foglalt az értékvám (taxa ad valorem) ellen, amely a mellett, hogy a városnak sem hozza meg a várt jövedelemtöbbletet, csak az árakat drágítja és megnyitja a lehetőséget a kereskedők zaklatásának és a visszaéléseknek.

Erdély és Bánát kereskedőinek speciális

sérelme, hogy csak itt követelik meg most is azt, hogy a cégbejegyzés mellett a kereskedő iparengedélyt is váltson. A választmány felkérte Comsa szenátort, hogy jánjon közbe, hogy a törvényjavaslat, amely megszünteti ezt az ország többi részében élő kereskedők által nem ismert kettős kötelezettséget, amely jelentékeny költségteret is jelent.

Az italmérési engedélyek évi illetéke ügyében, úgy az egyesület, mint az ország többi egyesületei, a memorandum sorozatát nyújtották be, amelyben az illetékeknek a termelés helyén beszédendő, literenkénti illetékekkel való helyettesítését kérték és amely megszüntetné a mai aránytalan, a helyiség bérteke utáni adózást. A választmány felkérte elnököt, hogy a parlamentben interpelláljon ebben a kérdésben.

Súlyos terhet jelent a kereskedelemre és iparra nézve az is, hogy akár új helyiség nyitására, akár a réginek átalakítására, a cégben való bármilyen változásról van szó, az egészségügyi hatóságok, az egészségügyi törvényre való hivatkozással mindannyiszor új egészségügyi autorizáció beszerzését követelik. Az autorizáció illetéke 100 lejű 10 ezer lejig terjedhet, de a bélyege, bármilyen kis üzletről vagy helyiségről legyen is szó, 660 lej.

Ebben az ügyben újabb memorandummal fordul az egyesület az illetékes egészségügyi és pénzügyi minisztériumhoz.

Ez után a választmány a kormányának a professzionális kamarák egyesítésére vonatkozó tervével foglalkozott. A terv szerint a kereskedelmi és iparkamarákat, az agrárkamarákat és munkakamarákat közgazdasági kamarában egyesítenék, közös vezető irányítása alatt, amely a négy szakosztály vezetőiből alakulna. Mint azonban a kamarák szövetségének legutóbbi konferenciáján kiderült, ez a tervet az összes gazdasági tényezők ellenzésével találkozt. Tekintettel arra, hogy országunkban csak a kereskedelmi és iparkamarának van régebbi szervezete és a kereskedők és iparosok sajátukból áldoztak azok létesítésére. szék-házakat, alapokat létesítettek, majd az intézményt érdekeik védelmére kitjesztették, az új alakulatban, összetétele folytán

Haladjon a korrall és használjon

pengét

Nem igazolja a bört. Tartós! Képviselői lerakat: Henry Binder Bucaresti, Calea Căpâraşilor 80.

is a kereskedők elvesztették azt a támogatást, amelyre szükségük van. De más szempontokból sem valószínű, hogy ma még ez a terv. Románia mai gazdasági helyzete és berendezése nem olyan, mint a nagy átalakulásokon átment Olaszorszáé, úgy, hogy ma még ez az egyesítés egyáltalán nem időszerű és nem célszerű. A Sfatul vezetősege úgy határozott, hogy összeköttesen hozzák az összes a kereskedelemmel s iparral kapcsolatban álló képviselőket és szenátorokat, hogy ez ellen a terv ellen országosan tiltakozás szervezzenek meg az összes kereskedelmi szervezetekkel együttesen, hogy a mai önálló kereskedelmi kamarákat ne szüntessék meg.

Ezzel kapcsolatban a választmány ismételtelen állást foglalt amellett, hogy a kereskedelmi foglalkozás tövényhozásilag képesítéshez köthessék. Ma minden szabad foglalkozási ágban megkívántatik a törvény által előírt képesítés, a kereskedelemben azonban egyes egészen különleges eseteket kivéve, nem szükséges egyéb, mini nonosság és erkölcsi bizonyítvány, hogy a céget bejegyezzék.

Végül a választmány a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara helyzetével foglalkozott. Örömmel állapította meg, hogy végre sikerült a kamarát a foltogató csődöt szerencsés tradícióval megmenteni, nehogy a kamara régebbi ingatlanai a bankokéban maradhattak.

A választmány, az összkereskedelem nevében jegyzőkönyvi köszönetét és elismerését fejezte ki az ebben a munkában országosan vezetőnek, Comsa Ionel elnöknek, dr. Borbély István választmányi tagjának és Gr. Romanovici főtitkárnak, akik ezen eredményükkel nem a kamarának, hanem a kamarák körletbe tartozó kereskedőknek és iparosoknak tettek óriási szolgálatot. Külön elismerését fejezte ki a választmány Rózsa alelnöknek, aki mint a kamara interimár vezetőségi tagja állandóan foglalkoztatta a bizottságot az összes felmerült és aktuális kereskedelmi kérdésekkel, panaszokkal, sérelmekkel és kívánásokkal.

A választmányi ülés a késő éjféli órákban ért véget.

— Halálozás. Január 15-én Gyulafehérváron meghalt Herskovits Miksáné, született Tischler Luiza. Fiatal asszony volt, alig huszonegyéves, akinek halála mély megdöbbentést váltott ki a gyulafehérvári zsidóság körében. A gyulafehérvári zsidó társadalom egyik közkezdvelt tagja volt, aki a cionista mozgalomban is tevékeny részt vett. Tizenkét éven át egyik legértékesebb tagja volt az Aviva-Barissziának. Temetése csütörtökön, január 17-én ment végbe, nagy részvét mellett. A fiatalasszony koporsója fölött dr. Krausz főrabbi mondott szívtéptő gyászbeszédet, majd Rosenberg Jenő a cionista helyicsoport, Steiner Miklós pedig az Aviva-Barisszia nevében bucsuzatták a cionista mozgalom halottját.

— Megjelent a Független Újság új száma. Néhány hét alatt Ligeti Ernő hetilapja egyike lett a magyarul olvasó közönség legnépszerűbb olvasmányainak. Egy csapásra meghódította a közvéleményt, ami nem is csoda, mert a lap munkatársait a magyar politikai és szépirodalom legjobbjaiból válogatta össze. Nagy érdeklődésre számíthat Krenner Miklós irányító cikke a magyar kisebbségi élet átszervezéséről. A Független Újság politikai portrékat közöl Litvinovról, Roosevelttről, tájékoztat a nagyobb kül- és belpolitikai eseményekről. A szépirodalmi részből kiválnak József Atilla remekbe készült versfordítása, Boncza Bertuska és Bródy Sándor ki nem adott levelei. Dus képanyagu művészeti, színház és filmrovat egészíti ki a lapot, amelyek ára csak öt lej. A Független Újság minden vasárnap jelenik meg és az egész országban kapható. Külön figyelmet érdemel a lap magas színvonalon tartott közgazdasági rovata is.

Hogyan áge

Az el

Bucuresti-Buk (Kelet tud.) Ide hogy a vagyone lépett, de csak m a bíróság előző egy pert, amelye vény alapján ind tes, a törvény előbb az itélőtá gyonreviziós bizo vényvel kapcsola rülményes módo hogy az illetéke meggazdagodás. forog-e. Amenny tálja, akkor átte róság, illetőleg a esa elé, amely éri sitott felett. A ilyen ügy van fü ra azonban csak jellemző, hogy az is mindössze sze tött be.

Al. Georgescu ügyét tárgyalta

Az ara belül 9 ZS

Tel-Aviv nagyvá

Tel-Aviv, janu vannak az uccák mozi megnyitását szemben, mely egy helyiséget foglal let, melyet üveg láttak el.

Márciusban — ötödik nagy mozi uton. Az ötödik n tei máris tulszár eddigi épületeit. Nachlath-Benjám befejezetlenül — let és irodához. N pontból feltűnően nek párját a szer fel rövidesen.

Tel-Aviv mindi jellegét ölti magá lődés azonban eg mindazoknak, akik viselik. Mert mi spekulatív magán rért viseli magán tempóban elvész kéz.

Minduntalan új nagy üzlethelyiség alatt a belváros változott. A sok v lé legújabban két büffék, nagyváros egymásután. Az a megtölti a sok he bár az autóbuszok ben haladnak előt elő, hogy 10—15 helyet kapnak a j

A város álland felmerül a kérdés ni? Mert ha a do ugy az expanziós gozhatatlan csomó negyedek alakul esnek a város cen sem érhető. Új a beállítani és telje az egész autóbusz

Tel-Aviv fejles és telkek beépítésé függő tervei alap újabb és újabb ne ky szélesedett a

Vegyen hasznos ajándékot

Rádiót, Porszívót, Vasalót, főző és Fűtőtesteket, Csillárt az

ELECTROMAGAZIN

uj üzlethelyiségében Piafa Unirii 8. Telefón: 2-49.

Írógép és tolltollak

javítását szakszerien végezzük. Sokszorosításokat izléses kivitelben készítettünk.

FEHÉR

Írógép és tolltoll vállalat Str. Reg. Maria 2. Telefon: 11-09.

Hogyan szerezhethet egy sziguranca- ágens hét évi szolgálat után hétmillió lejes vagyont

Az első vagyonrevíziós per a büntetőbírósa előtt

Bucuresti-Bukarest, január 19. (Az Uj Kelet tud.) Ide-stova három éve annak, hogy a vagyonellenőrzési törvény életbe lépett, de csak most került sor arra, hogy a bíróság először tárgyaljon érdemben egy pert, amelyet a vagyonellenőrzési törvény alapján indítottak meg. Mint ismeretes, a törvény rendelkezései értelmében előbb az itélőtáblák mellett működő vagyonrevíziós bizottság tárgyalja le a törvénnyel kapcsolatos feljelentéseket és körülmenyes módon tartozik megállapítani, hogy az illetéktelen, vagy törvénytelen meggazdagodás este, vagy gyanuja fennforog-e. Amennyiben ezt indokoltan támasztja, akkor átteszi az ügyet a rendes bíróság, illetőleg az itélőtábla büntető tanácsa elé, amely érdemben itélkezik a gyanúsított felett. A bukaresti táblánál több ilyen ügy van függőben, rendes tárgyalásra azonban csak egyetlen vádlott került és jellemző, hogy az állami hierarchiában ez is mindössze szerény detektív állást töltött be.

Al. Georgescu volt sziguranca-ágens ügyét tárgyalta ma délelőtt a bukaresti

tábla első szekciójának teljes tanácsa. Stefan Florescu újságíró jelentette fel az ágenst, aki hétévi és nyolc hónapi detektív működése alatt hétmillió 136 ezer lejnyi vagyont gyűjtött össze magának, amiből legfeljebb begyűjtött lej törvényes eredetét tudta igazolni. A detektív a bukaresti értéktőzsde mellé volt beosztva. A tárgyalás során a feljelentő Stefan Florescu kifejtette, hogy Al. Georgescu nem tudta és nem tudja bizonyítani, milyen uton-módon tett szert tekintélyes vagyonára, abból a havi 2500 lejes fizetéséből, amelyet az államtól húzott. Kérte, hogy a tábla mondja ki a vádolt egész vagyonának elkobzását. Közölte, hogy utólag sikerült rájönnie arra, hogy Georgescunak bukaresti ingatlanain kívül, amelyekbe pénzt fektette, van még egy villája Predealos is. A bel- és pénzügyminisztériumok hasonlóképpen a vádolt vagyonának elkobzását kérték. A védők ezzel szemben igyekeztek kimutatni, hogy Georgescu vagyona üzleti tevékenységéből származik, mint tőzsde-spekuláció, közvetítések, stb. A tábla január 26-án hirdeti ítéletét.

Az arab „Falestin“ szerint tíz éven belül 950 ezer arab és 920 ezer zsidó lesz Palesztinában

Tel-Aviv nagyvárosi fejlődése és e fejlődés súlyos problémái. Nagy külföldi hitelek a palesztinai építkezések céljaira

Tel-Aviv, január 19. Napok óta tele vannak az uccák plakátokkal, melyek új mozi megnyitását hirdetik. A Mugrabival szemben, mely egy mozi — és egy színház-helyiséget foglal magában, áll az új épület, melyet üvegtéglaiból álló toronnyal láttak el.

Márciusban — nem messze innen — az ötödik nagy mozi készül el az Allenby uton. Az ötödik nagy mozi, melynek méretei máris tulszárnyalják Tel-Aviv összes eddigi épületeit. Néhány lépéssel tovább, a Nachlat-Benjamin uca sarkán áll — még befejezetlenül — az első monumentális üzem és irodaház. Nagyvárosi, építészeti szempontból feltűnően szép komplexum, melynek párját a szemben lévő oldalon építik fel rövidesen.

Tel-Aviv mindinkább modern nagyváros jellegét ölti magára. Ez a nagyvárosi fejlődés azonban egyre több gondot okoz mindazoknak, akik a város ügyét szívükön viselik. Mert mindaz, ami itt történik a spekulatív magánkezdeményezés karakterét viseli magán és a nagy vállalkozási tempóban elvész az irányító, szabályozó kéz.

Minduntalan új épületek emelkednek nagy üzlethelyiségekkel. Egy év leforgása alatt a belváros uccái képe teljesen megváltozott. A sok vendéglő és kávéház mellett legújabbán két bár szegődött. Modern büffék, nagyvárosi csemegeüzletek nyílnak egymásután. Az autó- és autóbuszforgalom megtölti a sok helyen szűk uccákat. S bár az autóbuszok egymásután sorrendben haladnak előre, mégis gyakran fordul elő, hogy 10–15 kocsi kell megvárni, míg helyet kapnak a járókelők.

A város állandó növekedésével azonban felmerül a kérdés, hová fog mindez vezetni? Mert ha a dolgok így mennek tovább, úgy az expanziós lehetőségeket egy kibogozhatatlan csomó fogja elzárni. Új városnegyedek alakulnak, melyek oly messze esnek a város centrumától, hogy gyalog el sem érhetők. Új autóbuszvonalakat kellett beállítani és teljesen újjá kell szervezni az egész autóbuszforgalmat.

Tel-Aviv fejlesztése egyes városrészek és telkek beépítésének szervesen össze nem függő tervei alapján történt eddig. Itt-ott újabb és újabb negyedeket nyitottak meg, melyek szélesedett a város. Csodálkozva lát-

ták, hogyan kerülnek modern üzletek szégyenes fabarakkok helyére. Mindez veszélytelen volt, amíg közép város jellege volt Tel-Avivnak s amíg fel nem merültek a nagyvárosi súlyos problémái. Ma a „nagyváros“ kérdései állnak előtérben és a legfőbb ideje, hogy egységes városfejlesztési tervet dolgozzanak ki, mely biztosíthatja Tel-Aviv városának valóban modern városossá való kifejlődését a jövőben. S itt nemcsak a város építészeti fejlődésének irányításáról van szó, hanem életbevágó funkciókról, melyek higiénikus gazdasági és forgalmi-technikai kérdésekkel függnek össze.

A városnak nincs egyetlen tere sem. Nincs forgalmi gócpont Tel-Avivban. Márpedig ilyen terekre égetően szüksége van a városnak és erre csak egy tud szert tenni, ha különböző épületeket félretesznek az utból. De nemcsak forgalmi gócpontokra, hanem piacra is nagy szükség van, miután az eddigi lerakatok távolról sem elégítik ki a szükségleteket.

Mindezen szükségleteknek az orvoslására s a város egységes fejlődésének biztosítására, az ezzel összefüggő technikai tervek megvalósítására városi földbirtokra és tőkére van szükség, hogy a város saját iniciatívájának érvényét tudjon szerezni Tel-Aviv fejlődésében.

A. S. Hoofien, az Anglo Palestine Bank és az általános Palesztinai Jelzálogbank igazgatója, részletes beszámolót tartott a telavivi sajtó képviselői előtt, a palesztinai jelzáloghitel növeléséről és olcsóbbá tételéről. A Keren Hajjeszod által és az Anglo Palestine Banknál levő alakjaiból létesített Jelzálogbank előtt megnyílt most a londoni City pénzpiaca. Egy nagy angol bank — mondotta Hoofien — vállalkozott arra, hogy a jelzálogbank rendelkezésére bocsát minden olyan összeget, amelyre palesztinai építkezési hitelek céljából van szüksége. Ha 1935 évében olyan méreteket ölt az építkezés Palesztinában, hogy a hazai tőke nem bizonyul elegendőnek jelzálog hitelek-re, úgy az angol tőke hajlandó a szükséges hiteleket investálni. A Jelzálogbank az utóbbi években erőteljes és gyors fejlődésen ment keresztül. A bank kötvényeit mint 800 ezer fontért adták el ezen idő alatt és a bank alaptőkéje is 80 ezer font-ról 200 ezer fontra emelkedett. A jelzálog-

LANOLIN

a szépségápolás
klasszikus eszköze
ezt nagymértékben tartal-
mazza a modern ELIDA
LANOLIN szappan.

Finom habja lanolin védő
réteggel vonja be a bőrt
és így megvédi a zord idő-
járás kellemetlenségeitől.

ELIDA
SAVON
LANOLINE

bank elhatározta most, hogy konvertálni fogja kötvényeit. 1935 júliusától hét százalékos helyett csak öt százalékos fog évente fizetni kötelezettségeit. A bank ezen kívül le fogja szállítani a jelzálogkölcsönökért vett kamatokat. A bank hajlandó a legnagyobb mértékben fedezni a jelzáloghitel szükségleteket és a szövetkezeti építkezéseket is nagy mértékben fogja előmozdítani. Így elhatározta, hogy a Haifa-Bayban alakuló városnegyed építkezési céljaira százezerfontos hitelt fog nyújtani.

A jelzáloghitel olcsóbbá tétele és a külföldi tőke bevonásának további lehetőségei a palesztinai gazdasági körök véleménye szerint a Jewish Agency külföldi köl-

csönének tulajdonítható, mely az első nagy lépés volt a nemzetközi pénzpiacnak Palesztina számára való megnyitására. A jelzálogbank angol kölcsönait is a Jewish Agency bizalmi emberei fogják közvetíteni akik az Agency kölcsönét bonyolították le.

A „Falastin“ című arab lap érdekes kalkulációt közöl legutóbbi számában. A lap kiszámítja, hogy ha a zsidó bevándorlás tempója így halad tovább, úgy tíz éven belül egy 950 ezer lélekből álló arab lakosság mellett 920 ezer zsidó lesz az országban. A lap szerint természetesen ez nagy veszedelmet jelentene az arabokra nézve, miután kisebbségbe kerülne.

Szibériai fagy Romániában

Kolozsváron mínusz 27 fokot mértek az elmúlt éjjel.
Temesvár és Arad a havazás folytán el vannak zárva
a külvilágtól

Bucuresti-Bukarest, január 19. (Az Uj Kelet tud.) Az utóbbi időben rendkívül éles hideg köszöntött az egész országra, amely az elmúlt 24 órában valóságos szibériai jellegűt öltött magára. Sajátságos módon az éles hideget ugyanakkor erőteljes havazás is kíséri. Bukarestben például 20 óra óta megszakítás nélkül havazik. Ugyancsak nagymennyiségű hó esett Olteanban, és Erdélyben, különösképpen pedig a Bánátban, amelynek síkságait valósággal eltemették a hótömegek.

Kolozsváron a péntekről szombatra virradó éjszaka mínusz 27 fokot mutatott a hőmérő és a hideg szombaton délelőtt is 14 fokot mutatott a fagypontra. Csernovicben mínusz 26, Bukarestben mínusz 15 fokot mértek az elmúlt éjszaka. Az erős havazás a fagy következtében a vonatok közlekedésében is fennakadás következett be. A Csernovic, Kisenev és Konstanca felől érkező vonatok egy-két óra késéssel futottak be a fővárosba. Arad és Temesvár a havazás következtében el vannak zárva a külvilágtól. A két városhoz vezető utak járhatatlanok és emiatt sem Arad, Temesvár piacára nem jutott élelmiszer az elmúlt két napban. Amennyiben a havazás tovább tartana, úgy attól kell tartani, hogy élelmiszerhiány fog a két városban beállani.

Bukaresti jelentés szerint a reggeli falvakat sűrűn látogatják meg a farkascsordák, amelyeket az emberek közé kerget a fagy és az éhség. Oltenában az elmúlt heti meleg napok következtében árvízveszedelem fenyegetett, míg a váratlanul beállt fagy

eredményképpen az őszi vetés teljesen lefagyott. Turnu Severinben számos külvárosi ház a ránehezedő hótömegek nyomása alatt összeomlott.

A meteorológiai intézet időprognózisa az időjárás enyhülését jelzi. Remélik, hogy néhány napon belül, a Földközi tenger felől áramló meleg léghullámok hatása alatt a fagy erősen csökkenni fog.

Flekkent és jó bort

olcsón fogyaszthat a Sigmond-büfében Fötér 3

Bársony Rózsi

világsikere után ismét a színpadon.
Naponta az

En és a kisöcsém

kettős címszerepében a budapesti

Fővárosi Operett-színházban

SZÍNHÁZ-FILM

Három bemutató egy héten

Romeo és Julia — Rágalom?! — Continental r.-t.

Február elsején Váradra megy át egy hónapra a színház. Addig bemutatja azokat a darabokat, amelyekre régóta nagy gondot fordított.

Kedd este Kosztolányi Dezso fordításában Shakespeare Romeo és Juliája kerül színpadra az illusztris fordító jelenlétében, teljesen új, modern rendezésben, új kiállításban.

Csütörtök este Edward Wool páratlan si-

kerü bűnügyi színműve, a Rágalom?! megy, amely százas jubileumot ért meg Budapesten is.

Szombat este az eredeti erdélyi bemutatók sorozatában egy fiatal, de igen nagy reményekre jogosító kolozsvári írónak, Jámbor Erzsébetnek Continental Rt. című, egészen újszerű, izgalmasan mély színműve kerül színpadra.

A Continental R. T. a kolozsvári Magyar Színház színpadán

Kolozsváron nagyon ritkák az igazi premierok. A Magyar Színháznak mindig a budapesti színházi szezonoktól való függősége hozza magával, hogy itt csak a budapesti színpadokat megjárta darabokkal kísérletezzen és az igazi premiernek az az ünnepi jellege, ami annyira otthonossá és melegé teszi egy színház levegőjét, nálunk hiányzik az előadásokról. Premier: nemcsak a színdarab, de a szerző ünnepe is amikor az író nemcsak mondanivalóját kereszttül, de személyes jelenlétével is kapcsolatba kerül a közönséggel. Erdélynek vannak fényes írói és ma már vannak olyan írói is, akik népszerűsége tettek szert a közönség körében.

De csak ebben a szezonban ismerkedett

meg Kolozsvár közönsége az igazi premierrel. Dr. Kádár Imre még a szezon elején tervbe vette, hogy erdélyi szezők műveit fogja bemutatni és pedig első előadásban hogy a kolozsvári színpad legyen első állomása a darab sikerútjának. Szombatra tüzte ki a színház ennek a ciklusnak a második bemutatóját: Jámbor Erzsébet „Continental Rt.” c. darabját. A színház maga nagy eseménynek tekint a premierrel, de a közönség körében is meleg érdeklődés mutatkozik az előadás iránt. A szereplő színészek nagy ambícióval, a színház komoly ünnepélyességei készül a bemutatóra, mely kolozsvári írók elsőnek Kolozsváron mutat be a kolozsvári közönségnek.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MÜSORA:

Szombat este 9: Nápolyi kaland.
Vasárnap d. u. 3: A döntő éjszaka. (Enekes vígjátékújdonosság, olcsó helyárakkal.)
Vasárnap d. u. 6: Három a kislány. (A nagy sikerű Schubert operett a felújítás szereposztásában.)
Vasárnap este 9: Nápolyi kaland.
Hétfő 8½: Nápolyi kaland.
Kedd 8½: Romeo és Julia. (Kosztolányi Dezso új fordításának eredeti bemutatója. Ünnepi előadás. Bevezetőt mond Kosztolányi Dezso. Teljesen új, modern rendezésben, teljesen új kiállításban. Az előadás megkezdésekor a nézőtéri ajtókat beárják.)
Szerda 8½: Romeo és Julia. (Az ünnepi elő-

adás megemléke.)
Csütörtök délután 3: Cigányzseralem. (K. Z. kívánatra olcsó, 23 lejes helyárakkal.)
Csütörtök délután 6: Nápolyi kaland.
Csütörtök 8½: Rágalom?! (Edward Wool világsikerű nagy bűnügyi színműve, Lakatos László és Hevesi Sándor feldolgozásában. Premierbéliet 7.)
Péntek 8½: Rágalom?!
Szombat délután 3: Romeo és Julia. (Ifjúsági előadás kizárólag az iskolák részére.)
Szombat délután 6: Három a kislány. (Olcsó helyárakkal.)
Szombat este 9: Continental Rt. (Jámbor Erzsébet színművének eredeti bemutatója, az erdélyi drámaciklus második darab-

Ön

4 ½%-os 1934. évi országjelzártási kölcsönkötvényének előnyös felhasználásával

gondoskodhatik családjáról,

anélkül, hogy kölcsönkötvényéről és az abból eredő jogokról lemondana.

Készpénzfizetés nélkül,

csak a kölcsönkötvény kamathozzájárása ellenében.

életbiztosítást köthet

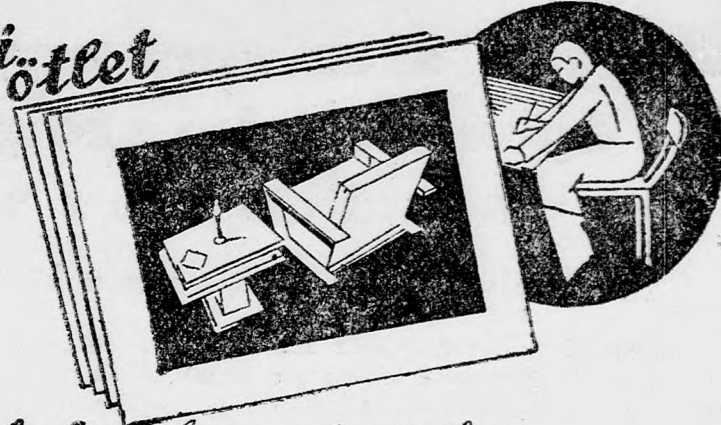
nálunk. Kérjen ezen teljesen újszerű módokról sürgősen díjmentes és kötelezettség nélküli tájékoztatást a

PHÖNIX

Életbiztosító Társaságtól.

Cluj, Str. N. Iorga 16. — Telefon: 11-48.

1000 művészeti ötlet

kell az izléses lakás berendezéséhez
Kérjen ajánlatot tőlünk s mi megteremtjük
Önök az igazi otthonot, amire mindig vágyott

SZÉKELYÉS RÉTI

BUTORGYÁR R. T.
TÁRGUMUREŞ-BRAŞOV-BUCUREŞTI.

ja. Premierbéliet 8.)
Vasárnap délután 3: Ma éjjel szabad vagyok. (Eisemann óriási sikert új operettje olcsó helyárakkal.)
Vasárnap délután 6: Rágalom?
Vasárnap este 9: Nápolyi kaland.
Hétfő 8½: Continental Rt.

A ROMAN OPERA MÜSORA:

Vasárnap, január 20: Fát frumos. (Matiné.)
Hétfő, január 21: Carmen. Munkaelőadás.

MUNKAS-MOZGÓ MÜSORA:

Str. Vaia 7. Telefon 111
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órák: Mindent a becsületért és igazságért. Cowboy dráma. Főszerepekben: Ken Maynard, Jeanette Loff és Wallace McDonald. Műsor előtt a legújabb Híradó.
Hétfő és kedden 5, 7 és 9 órák utóljára: Mindent a becsületért és igazságért. Rendkívül szenzációs dráma.

RÁDIÓ MÜSOR

Vasárnap, január 20.

Bukarest. 11.30: Istentisztelet. 15.45: Egyházi zene. 13.30: Rádiózenekar. 13.30: Előadások hírei. 13.45: Lemezek. 13.55: Botez Titl előadóművész. 19.15: Beszélő újság. 14.40: Könnyű lemezek. 17: Előadás. 18: Marcuzenekar. 19: Hétiszemle. 20: Felolvasás. — 20.25: Művészlemez. 21.45: Metaxa Margit áriaestje. 22.05: Rádiózenekar. 22.35: Sporteredmények. 22.45: A zene folytatása.

Budapest. 10.15: Egyházi zene és szentbeszéd. 12.15: Evangélikus istentisztelet. — 13.20: Pontos időjelzés. 13.30: Cigányzene. 15: Hanglemezek. 16: Előadás. 16.50: Hallózenekar. 18.15: Vasary Piroška csevegése. 18.50: Az UTE jubiláris teniszmérkőzése. — 19.25: Dajbukát Ilona és Bársony István vídám délutánja. 20.20: Előadás. 20.50: A Budapesti Hangverseny Zenekar. 22.10: Hírek. 22.30: A magyar rádió Európa-hangversenye. 23.05: Cigányzene.

Hamburg. 23.45: Vidám est. Paul Hörbiger és Kamilla Horn felléptével.

a legjobb védő fertőző betegségeket ellen

DAS SCHWARTZBUCH

Tatsachen und Dokumente
Die Lage der Juden in Deutschland 1933. A párizsi Zsidó Comité kiadásában most jelent meg 584 oldal, szenzációs dokumentumok és adatok. Ára 300 lej. Megrendelhető az UJ Kelet könyvosztályában.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegese levelet csak úgy továbbítunk, ha portókönyv mellékelve van.

Kiadó a Regina Maria (Deák Ferenc) uca 14 alatti emeleti erkélyes két nagy szoba mellékhelyiségekkel álló lakás azonnal.

Diplomás, jóméglelésű. 30 éves gyógy-szerész olyan intelligens, szép, zsidó urilány ismeretséget keresi házasság céljából, aki megfelelő hozománnyal hozzásegítené egy gyögyesztár vételéhez. Megkereséseket „Öv állásítás” jellegre kiadoba kérünk.

Férjhezmenne intelligens, szépnek és csinosnak mondott házias urilány egy bizonyos egzisztenciájú jó zsidó férfinél 32-36 év körüli uriemberhez. Hozománya 250 ezer lej és kelengye. Lehetőleg teljes című, fényképes, komoly ajánlatokat kérünk. „Közös házasság” jellegre a kiadoba küldeni.

Tanítónét keresek elemi iskolai tantárgyak tanítására 10 éves leányom mellé. Ötmeletet a kiadoba kérek.

Beth Jakob Lehrerin, Wiener Diplom. perfekt rumänisch, ungarisch sucht Stelle. event. auch Privat. Frdl. Zuschriften an die Administration sub „Beth Jakob”.

HAZASSÁG.

HAZASSÁGOKAT legnagyobb titoktartással és a legbiztosabb eredménnyel közvetít a széleskörű összeköttetéssel rendelkező „MIREA” iroda Cluj, Reg. Ferdinand 118. Telefon 142.

Kiadó Ilie Macelar (v. Zeák uocabany) szoba, konyha, teljes komfortos olcsó lakás. Külön két szoba, főleg műhelynek alkalmas. Értekezhetni Hercz ügyvédnél, str. Univer-sitatii 3.

Ruhacsavarógép jókarban, olcsón eladó. Lefkovits, Satumare, Brancoveanu 18.

Épületfa-deszkaraktárban nagy gyakorlat-tal bíró fiatalember, ki a vevőkörrel való bánásmódot jól érti és irodai munkát végez, elhelyezkedést keres. Megkereséseket „Puhafa” jellegre a kiadoba továbbít.

Gyógyyszerész kerestetik fél napi munkára clujai gyögyesztárba. Ajánlatokat „Férfi-munkaerő” jellegre a kiadoba.

Atvénnek egy kisebb, jól bevezetett szappanüzemet vagy betársulnék. „Szappan” jel-ige.

Kiadó Calea Regele Ferdinand 21 udvari üzlethelyiség. Calea Regele Ferdinand 22 emeleti garcon szoba fűtőszabattával és egy kisebb uccai helyiség. Értekezhetni helyszínen vagy telefonon 513.

Az angol nyelvi haladó és új kezdő kurzus Berthelot (Eötvös) ucca 8 alatt február elsején megnyílik. Beiratkozások most hétfőn, szerdán, csütörtökön este 8-9.

Olsv

Szeretném, ha...
nak, ha arra a...
cikkre válaszo...
„Szabadság” cí...
oradeai előadás...
dr. Olsvangert...
magam, azonki...
svanger intelle...
— többek közöt...
kezdjük, csodál...
gyógó elme ser...
áramlatok kísé...
ez esetben az a...
szent nép-nemz...
sultságát a vilá...
szentségtörés le...
— természetese...
egész cikk nem...
mondhatnak var...
tuel csodálkozó...
nagykulturájú...
nyörtelenül az i...
és viseli ennek...
minden konzekv...
E sorok írój...
svangerrel — a...
rul. Madáchot o...
magyar zseni m...
ta dr. Olsvange...
nyelv szépségeit...
kat: „Nem adha...
gem” és aki öt...
tének, egyénisé...
nulása, létének...
ez a pár sor. Ő...
ezért nem dema...
nem demagóg...
belsőre és talán...
harcosára is rá...
de őréa soha. N...
győződéssel, a...
sével ott áll a...
őfajta emberek...
ger szavaiból, h...
dalmi közösség...
legvégső célja...
mondatában mu...
eredményben az...
retet harmoni...
szimfóniájában...
el az évszázad...
ket és nem a v...
nak, hanem épp...
a zsidó történel...
játékának az e...
csalódott és ki...
ságra menekülé...
A Biblia —...
mint százmillió...
hit örökké buzo...
köles örök törv...
jon egyet jelen...
szával, amelyet...
— számunkra r...
— közvetlenül...
sorban az orosz...
nek, Madách a...
nem utolsó, de...
nak a proféták...
Hogy Olsvang...
törékeny és fár...
des és lelkes ha...
ládját, hivatás...
szobákban, kény...
és oh igen sok...
nyezetben tölt...
áldozat, mint...
ben, helyenként...
szentesített vil...
laha is fel tud...
bintenek el más...
értés magvait...
tést éppen a töb...
teletremelő sz...
népnek népi mé...
és objektív defi...
nak nem kapta

A ZSIDO ASSZONY

AZ ERDÉLYI WIZO HIVATALOS LAPJA

Olsvanger nagyváradi előadásának utórezgése

Szeretném, ha nem vennék provokálásnak, ha arra a különben megértő és szép cikkre válaszolok, melyet a nagyváradi „Szabadság” című lap közölt Olsvanger oradeai előadásáról. Védni sem akarom dr. Olsvanger, erre hivatva sem érzem magam, azonkívül a cikkíró elismeri Olsvanger intellektuális kiválóságát, csak — többek között és hogy mindjárt a végén kezdjük, csodálkozok, hogy egy ilyen ragyogó elme sem tud ellentánni a tömegáramlatok kísértésének. „Tömegáramlat” ez esetben az a cikkíró által is elfogadott szent nép-nemzeti eszme, amelynek jogosultságát a világ összes népei számára szentségtörés lenne kétségbevonni, kivéve — természetesen — a zsidóságot. Talán az egész cikk nem más, mint a fent idézett mondatnak variációi: az igazhíttü intellektuel csodálkozása, hogy egy hasonzorú nagykulturájú ragyogó elme szembenéz könyörtelenül az igazsággal, szembenéz és lát és viseli ennek a világos tiszta látásnak minden konzekvenciáját.

E sorok írója néhány órát tanult Olsvangerrel — a jeles nyelvész — magyarul. Madáchot olvastu együtt. E klasszikus magyar zseni mesterművén keresztül akarta dr. Olsvanger megérteni a magyar nyelv szépségeit. Együtt olvastuk e sorokat: „Nem adhatok mást, csak mi lényegem” és aki őt ismeri, az tudja, hogy életének, egyéniségének minden megnyilvánulása, létének kategorikus imperatívusza ez a pár sor. Ő csak saját magát adja. És ezért nem demagóg még csak nem is majdnem demagóg Olsvanger. Hitlerre, Gőbelsre és talán a zsidó népi eszme néhány harcosára is ráfoghatják, hogy demagóg, de őreá soha. Nem fanatikus, de szent meggyőződéssel, a realitások hideg mérlegelésével ott áll a poszton, ahol állni kell az őfajta embereknek. Nem tűnt ki Olsvanger szavaiból, hogy a nemzet mint társadalmi közösség lenne az emberi fejlődés legvégső célja, sőt éppen gyönyörű utolsó mondatában mutatott a célra, amely végeredményben az összes nemzeteket a szeretet harmóniájával az élet csodálatos szimfóniájában egyggyé olvassza. Nem itéli el az évszázadok óta asszimilált németeket és nem a végzet igazságszolgáltatásának, hanem éppen a végzet tragédiájának, a zsidó történelmi fejlődés nagy szomorujátékának az epilógusát látja egy ilyen családott és kiközösített lélek öngyilkosságba menekülésében.

A Biblia — igaz — vigaszt nyújt több mint százmillió embernek, azoknak akik a hit örökké buzó forrását, a vallás és erkölcs örök törvényét látják benne, de vajjon egyet jelent-e ez a kereső lélek vigaszával, amelyet Tolsztoj és Dosztojevszki — számunkra misztikus hőmézők zsenifiai — közvetlenül és egyszerűen csak és első sorban az orosz népnek, Goethe a németeknek, Madách a magyaroknak és — igen nem utolsó, de első sorban nekünk zsidóknak a próféták könyvei nyújtanak?

Hogy Olsvanger itt járt közöttünk, hogy törékeny és fáradt alakját láthattuk, csön des és lelkes hangját hallhattuk, hogy családját, hivatását, otthagya, rossz hotelszobákban, kényelmetlen vasuti kupékban és oh igen sokszor ellenségesen figyelő környezetben tölt el hónapokat — ez nagyobb áldozat, mint amelyet relative kényelemben, helyenként változó, de elfogadott és szentesített világnézetben élő polgár valaha is fel tud fogni. És szavai sehol sem bintenek el mást, mint a szeretet és megértés magvait. A meg nem alkuvó megértést éppen a többi népekkel szemben. Tiszteletreméltó szentségnek tartja minden népnek népi méltóságát és soha olyan igaz és objektív definícióját az antiszemitizmusnak nem kaptam, mint Olsvangerétől: az

antiszemitizmus lényege nem az, hogy éppen a tizenhatmillió zsidóságot gyűlöli ártatlanul és rosszindulattal másfélmilliórd gonosz és gyűlölettel telt emberfia. Nem. A népek általában nem szeretik egymást, de összetartja őket a szolidaritásnak és a kölcsönös megbecsülésnek egy fajtája.

Március 24-én ült össze Tel-Avivban a WIZO nyolcadik világkonferenciája

Tel-Aviv. Március 24-én ült össze Tel-Avivban a Wizo 8-ik világkonferenciája, mely előreláthatólag március 31-ig fog tartani. A világkonferencia iránt minden országban rendkívül élénk érdeklődés nyilvánul meg. Már számos föderáció jelentette be, hogy nagyszámú delegációt küld Tel-Avivba, a 8. világkonferenciára. Különösen az angliai és a délafrikai Wizo fogja népes küldöttséggel képviseltetni magát. A konferencia előtt március 11-e és 18-a között a Wizo irányításával a de-

Hogy a zsidóság mai napig sem részesült ebben a megbecsülésben, magára vessen, ha mint egyén alkotott is nagyszerű műveket, ezt többnyire egy vendéglátó nemzet köpenyegé alatt cselekedte. Mint nép improduktív és széthulló, gerinctelen és saját fajtáját eláruló volt hosszú időig.

Eljött Olsvanger hozzánk, mesélt történetlen bizalommal az épülő országról, sokunkat megerősített hitünkben. Hogy mi haszna volt ebből éppen a zsidóságnak? Ezt azt hiszem nem ő és nem mi, hanem a mi ifjúságunk fogja eldönteni.

Rosenberg Manci

legátusok beutazzák az országot és alkalmuk nyílik behatolni megismerni az ország fontosabb területeit és intézményeit valamint a Wizo palesztinai tevékenységét.

Az erdélyi Wizoiban is nagy érdeklődés nyilatkozik meg a Wizo tel-avivi konferenciája és az ezzel kapcsolatos Palesztinakirándulás iránt és minden remény megvan arra, hogy az erdélyi cionista asszonyok is nagy számban fognak résztvenni a konferencián.

A svéd trónörökös pár a WIZO palesztinai intézményeiben

Jeruzsálem. Megírták a lapok, hogy Gustav Adolf svéd trónörökös felesége és gyermekei: Bertie herceg, Ingrid és Suite hercegnők kíséretében beutazta Palesztinát és meglátogatta a zsidó kolóniákat. A fejedelmi vendégek, akiket mindenütt meleg ünnepségek és fogadtatásban részesített a Jínuv, a Wizo nahalali leányfarmját is meglátogatták.

A vendégek kíséretében volt a főkörmányzó képviselője, a Jewish Agency reprezentánsai Moseh Shertokkal az élén, a nahalali közösi tanács tagjai stb.

A trónörökös és felesége a Wizo-executívé nevében Sol Cohen asszony (Haifa) üdvözölte, a nahalali iskola nevében pedig

Bruen asszony, helyettes vezetőnő.

A látogatás során a trónörökös és felesége meleg érdeklődést tanúsított az iskola munkája iránt és nagy szakértelemmel szölközött hozzá a mezőgazdasági kiképzés különböző kérdéseivel.

Tel-Avivban a Wizo anyaiskoláját is meglátogatta a svéd trónörökös pár. Itt dr. Vera Weizmann és Hadassah Sámuel fogadták és üdvözölték a vendégeket a Wizo executívé nevében. Az iskola vezetőnőjének kislánya rózsacsokrot nyújtott át a fejedelmi vendégeknek, akik az iskolában látottakról a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoztak.

A szatmári WIZO ünnepnapjai után

Szatmár Wizo asszonyainak nagy ünnepe volt az elmúlt esztendő utolsó napjaiban: cionista konferencia és országos Wizo megbeszélés volt Szatmáron. Nagy örömmel vártuk vendégeinket, az erdélyi vezetőséget, — előkelő vendégünket dr. Rachel Klompust és a delegátusokat, de különös örömmel vártuk dr. Róth Dezsőné, a Wizo országos elnöknőjét, aki most jött el először mihozzánk, amióta a szatmári Wizot az ő kezdeményezésére és lelkes beszédeinek hatása alatt alig egy esztendővel ezelőtt megalakítottuk. Vele szemben úgy éreztük magunkat, mint az az ember, akire kincset bízta megörzész végett, s mi büszke örömmel akartuk neki megmutatni, hogy a reánk bízott kincset nem csak megörzítik, de gyarapítottuk is. Ez a kincs a zsidó öntudat, az új haza szeretete és a vágy, hogy tégláinkkal mi is járjunk hozzá annak felépítéséhez, gyökeret vert szívünkben, szeretettel ápoltuk azt, amit az elmúlt év eredményes munkájával igazoltunk.

Hogy az a lángocska, amelyet ő gyújtott lelkünkben, nem aludt ki, hanem ma

már ragyogó tűz-csözpontként tör magasba, azt az ő elragadó egyéniségének, lelkesítő példaadásának köszönhetjük. Rajta kívül Weinberger Nándorné volt az, aki meggyőző szónoklataival felkeltette a zsidó nemzeti ügy iránt azok érdeklődését is, akik addig távol állottak ettől a mozgalomtól. Nekik köszönhető, hogy Szatmáron a Wizo gyökeret vert. Hogy azonban lelkesedésünk tüze nem aludt ki és hogy munkánk eredményes volt, azt rajtuk kívül első sorban Reiter Lunka asszonynak köszönhetjük, aki kétszer is eljött hozzánk az év folyamán, hogy a belőle áradó meggyőződés lángjával szítsa ezt a tüzet.

Az a pár nap, amelyet kedves vendégeink nálunk töltöttek, az ünnepek sorozata volt. Guth Lajosné 80 személyes, fényes teadélutánja vezette be az ünnepek sorozatát, melyen gyönyörű beszédek hangzottak el. Dr. Nobel Sándor, dr. Rachel Klompus, Vermes Ernő és dr. Róthné beszéltek ezen a teadélutánon a hallgatóságot magukkal ragadva. Este Wizo bantett volt, az Izr. Nőegylet által felajánlott, székházukban lévő teremben, amelyen 150 vendég vett részt. Dr. Rachel Klompust,

dr. Jordán Viktor köszöntötte fel héber és német nyelven. Majd a szatmári Wizo elnöknője dr. Fischer Samuné üdvözölte dr. Róth Dezsőné, akit az egybegyűltek viharosan ünnepeltek. Dr. Fischerné megköszönte azt a megtiszteltetést, hogy a mi fiatal csoportunkat bizta meg a Vezetőség a konferencia megrendezésével. A delegátusokat Hegedűs Zoltánné üdvözölte, kívánva, hogy az új munkaévben még nagyobb lelkesedéssel és eredményesebben működjenek, mint eddig. Dr. Rachel Klompus gyönyörű beszéde után dr. Róthné megköszönte az ünneplést, közvetlen, anekdotákkal tarkított kedves beszédben. Dr. Schwartz Lajos hosszú és szellemes versét olvasta fel, melyben sikerülten karikírozta a Wizo vezetőségét, nagy derűtséget kelteve. Jóval éjjel után oszlott szét a társaság, melynek nagy része még az Unio klubban töltött pár kellemes órát. Másnap kezdődött a komoly munka, a konferencia, mely egy órai ebédszünnettel egész nap tartott. Ennek lefolyásáról már mult számunkban beszámoltunk. Kiemelkedő eseménye volt dr. Róthné gyönyörű héber beszéde és dr. Rachel Klompus gyönyörű előadása. A konferencia után a delegátusok nagy része haza utazott, az itmaradtak pedig kedélyes összejöveteleket vettek részt a Kereskedelmi Csarnokban. Dr. Róth Dezsőné néhány napot még Szatmáron töltött rokonainál, s ezt az időt használta fel az „Unitas” kulturegyesület, hogy tiszteletére fényes vacsorát rendezzen. Lelkesen ünnepték itt elnökszönyunkat, aki ragyogó képességeit a zsidó-nemzeti ügy szolgálatába állítva, oly nagy szolgálatokat tesz annak.

Végül dr. Fischer Miklósné rendezett egy gyönyörűen sikerült nagyszabású teadélután dr. Róthné tiszteletére, mellyel le is zárult a Wizo ünnepi hete.

Hegedűs Zoltánné

Wizo-élet Rettegen. Az ujonnan alakult Wizo-csoport Rettegen szép működéséről számol be. Összejövetelek kététhetente tartanak meg. Mult hónapban két teasteástlyt rendeztek. Az egyik Adler Samuné elnökné, a második Löwinger Hermanné alelnökné rendezésében. Mind a két rendezvény nagyon szépen sikerült.

A nagyváradi Wizo hírei. 1934 december 23-án dr. Pollacsek Pálné lakásán nagyszámú meghívott vendég előtt Weinberger Nándorné (Cluj) tartott szépen felépített beszédet a Wizo palesztinai intézményeiről és a cionizmus fontosságáról. Az előadást vita követte. — December 30-án dr. Rachel Klompus és Weinberger Nándorné tartottak előadást a városban, melyet már véletlenül ismertettünk. — 1935 január 1-én dr. Jeremiás Aranka meghívta lakására a Wizo lányokat, akiknek dr. Rachel Klompus tartott előadást a Jung-Wizo munkáról. A délutánnak ugy érkölséleg, mint anyagilag igew szép sikere volt. Január 3-án este a Wizo helyiségében beszélt dr. Rachel Klompus a palesztinai szokásokról és az ottani kultur-intézményekről. — Január 5-én Epstein Samuné adott teát dr. Rachel Klompus tiszteletére, aki a nagyszámú vendégasszonyoknak beszélt a palesztinai intézményekről, a Wizo fontos munkájáról a gyermekvédelem és a palesztinai asszonyok hasznos tevékenységéről. — Január 11-én dr. Gellért Miksáné lakásán szépszámu meghívott vendég előtt tartott előadást dr. Rachel Klompus. A palesztinai szombat megkapó ecsetelése után a Wizo ottani hasznos intézményeit ismertette, hangsúlyozva az asszonyi munka nagy fontosságát. Az előadásokat nagy lelkesedéssel hallgatták a megjelentek és a felvilágosító és lelkesítő beszédek kitörőhetelem emlékeket hagytak bennük. Az előadások sok új tagot szereztek a Wizo-nak.

A zsidóság biológija. Január 20-án, vasárnap délután 4 órakor a városi nagyteremben dr. Berger József orvos „A zsidóság biológija” címmel tart filozófiai előadást Nagyváradon. Az érdekes tárgyú előadásra felhívjuk a közönség figyelmét. — Belépés díjtalan.

Gyermekközfársaság Éjn Charodban

A palesztinai gyermeknevelés

Az alábbi cikket az éjn-charodi iskola egyik vezetője írta. Ebben az iskolában Éjn-Charod, Tel-Joszf és Géva kolóniák gyermekei nevelkednek.

Az éves az éjn-charodi iskola. 7-17 éves gyermekek élnek a falai között. Taládonkőpen nem is iskola az eddig ismert fogalmak szerint: inkább otthona a gyermeknek. A könyv, a tanulás csak egyrészt képzési feladatkörnek. Az iskola a gyermekek táplálékáról, ruházatairól, egészségéről, szabadidejéről is gondoskodik, tehát ott éli egész életét. A szüleikhez csak aludni mennek.

Volt idő, mikor a gyermekek külön termekben aludtak. Ma már csak a kisgyermekek aludnak együtt. Egyesek szerint az ideális nevelés követelménye, a gyermeket elkülönítsék a szüleitől. Mi nem osztjuk ezt az nézetet. A család az első életközösség a társadalomban. Az nevelő a gyermeket hoztatározzának szeretetére, az egyenlőség érzésére és áldozatkészségre. A mi dolgunk ezeket az értékeket a gyermek öntudatában az egész népre, az egész emberiségre kiterjeszteni.

A mi iskolánk három alapelve épült: a tanulásra, a munkára és a közösségre. Ez a három nevelési tényező tulajdonképpen együtt halad: a botanikát a kertben való tanuláson, a munkán keresztül tanulják: akkor is dolgoznak, amikor a mechanika törvényeit tanulják s a közösség az iskolai történések állandó kerete.

A tanterv. Tantervünk két főirányra támaszkodik: 1. Praktikus mezőgazdasági irányzatú természettudomány és 2. Történelem és irodalom.

Természettudomány. Az első tanévekben ezeknek a szakoknak kimondottan olyan epizodikus karaktert adunk, mely egy jobban megfelel a kis iskolásgyermek felfogóképességének. Ha az egyik gyermek ült és közben talál valamit a mezőn — nyulat, kigyót, madárfiókát vagy más állatot, — a szakmánya kézzel-kézzel jár. A fiúk-lányok körös-körül állják, gondozásba veszik a fészket, élelmet hoznak stb. Megfigyelik, hogy történik a „fogdában”, kérdéseket intéznek egymáshoz, míg végül mindannyian a tanítóhoz fordulnak, aki mesél nekik a fogoly életéről, szülőföldjéről, szokásairól, családi életéről, természetes funkcióiról és az ember munkájához való viszonyáról. A gyermekek mindezt felírják. Utána elosztják egymás között a feladatokat. Például az egyik csoport leírja a kigyó killejét, a másik azt emít annak más állatokhoz való viszonyáról, vagy szokásairól tud.

A gyermekek minden gazdasági ágon keresztülmennek. Minden iránt érdeklődnek, ami a szomszédban történik. Egy hét sem mulik el, hogy legalább fénapig tartó kirándulást ne tennének. A kirándulásokat évszakok és természeti viszonyok szerint használjuk fel pedagógiai célokra. Vegyünk például a tojás-rakás idejét. A kiránduláson nagy csendben fészket utat kutatnak a madárénekek és a gyermekek által kitűnően ismert többi jelek tényleg egy fészkehez vezetnek, melyet elvisznek magukkal az iskolába. Itt megbeszéljük a talált dolgot: miért lesz egy fészke így s nem másé? építve, nonnan van az építvány, összehasonlítják a tojást a már ismer fajtákkal, beszélnek a különböző évszakoknak az állat- és madárvilágra való fontosságáról. Legtöbbször mindent aprólékosan felírnak.

Ugyanez vonatkozik a növényvilágra is. Az éjn-charodi nagy falkola s a szétágazó állatvilág-gazdaság végtelen sok anyagot ad botanikai, zoológiai és biológiai tanulmányokhoz. Ehhez jön még a fiziológia és az anatómia. Az órákon, a sétákon megjelenik a mikroszkóp s a többi modern segédeszközök. A 3 utolsó évben fizika és kémia tanítására külön órákat állítottunk. A fizika tanításában azokat a jelenségeket emeljük ki, melyeket a nap-napi életben tapasztalhatunk magunk körül. Meteorológiai állomásunk is igen nagy szerepet játszik a tanításban. Az üzemeket és elektronos berendezéseket sem hagyjuk kihasználatlanul. A kémia tanításánál inkább talajkezeléssel s trágyázással foglalkoztunk. Néha a mezőgazdasággal kapcsolatban felmerülő problémákat is megvitátjuk. Rendszeresen olvassuk, magyarázzuk a „Ha-szade” című mezőgazdasági újságot.

A földrajzi ismereteket a természettudományi tantervbe iktattuk. Már az első tanévekben rendezünk kirándulásokat. A gyermekek a környék minden barlangját, völgyét, kolóniát ismerik. Beszélgetünk Gileadról, Karmelról és a környékbeli arab falvokról. A serdülő korban kezdődnek a komolyabb kirándulások. Atjárjuk a könyveket,

meglátogatjuk a zsidó telepeket, az arab falukat. A későbbi iskolaévekben felkeressük a Jordánt, megmásszuk Efráim hegyeit, végül bejárjuk Tansjordániát és a távoli Dél-Judeát. A kirándulások rendkívül alaposak és komoly iskolai feladatokat képeznek. Legtöbbször elkerüljük az országutakat. Hegyi ösvényeken és sivatagon járunk, arab agyagkúnyókban lakunk, órák hosszát tartózkodunk beduin sátrakban, messitettünk magunknak, hogy életmódjukat megismerjük. Seregünk élén mindig két szamar halad: az iskola kedvencei. Takarókkal, kabátokkal, főzőedényekkel és sok más holmival vannak megrakva. Csónakázunk a Kinereten, fürdünk a Jordánban és a napkelte után gyakran a legmagasabb hegyek tetején érjük be. Dr. Brawer földrajz-könyvét, a Szentírás és sok más könyvet viszünk magunkkal. Mindig megtaláljuk az alkalmas órát a megfelelő rész felolvasására. A gyermekek előtt így élnek, természetesen tünik mindaz, ami ezekben a könyvekben írva van. Most is ugyanazokat a beduinokat látjuk, kikről a Biblia mesél. Ugyanazokat a hegyeket, ugyanazt a növény- és állatvilágot, mely évezredekkel ezelőtt is létezett. De nem állunk meg a megismerésnél: a gyermekek megszokják az ország különböző éghajlati viszonyait, erejiszráli lakosokká válnak, tudni fogják, hogy milyen a hazájuk.

A kirándulások alkalmával folytatott beszélgetések egészen széles skálájuk, különböző történelmi, irodalmi, társadalmi és gazdasági kérdések merülnek fel és kerülnek alapos megvitatásra. A látványos rendezetlenség mögött pedagógiai program és tervszerűség húzódik meg. Beszélgetünk azokról a hegyekről, melyek megváltásra várnak, azokról az ásványokról, melyekre ipari bázisunk épül. Megismerjük a régi vulkánokat, azoknak jelentőségét az ország geológiai fejlődésére, megismerjük az arab társadalmát és megbeszéljük, hogy milyen a helyzete az asszonyoknak a fellachoknál. A nagy kolostorok Palesztina múltját elevenítik meg és a beszélgetés ilyenkor a keresztieshadjáratokra, a keresztény szektákra terelődik. A római időkben megmaradt hatalmas amfiteátrumok képezik az ország régebbi és az emberiség általános történelmére vonatkozó kérdések kiindulópontját.

Természetes, hogy a Tenach is nagy szerepet játszik. A legendás elbeszélés része történelmi, prófétái része pedig irodalmi anyag. A Tenach tanítását a második tanévben kezdjük. Ugyanakkor Mózes öt könyvét és az u. n. első prófétákat. A hatodik évben megismerjük a próféták könyveit, de ez alkalommal más a kiindulási pont. A történelmi részt emeljük ki, erkölcsi és szociális problémákkal foglalkozunk, a Szentírás stílusstíkját és nyelvezetét is érintjük. A zsidó é általános nyelvezetét is érintjük. A zsidó és általános történelmet organikusán tanuljuk. Lehetőség szerint az analóg korszakokat vesszük elő.

Igen nagy jelentősége van a zeneoktatásnak. A gyermekeket már tíz éves korukban megtanítjuk a hangjegyekre. Utána különböző hangszereket választanak.

A gyermekek résztvesznek a gazdasági munkában is. A fiatalság dolgoztatásával nem az a szándéka az iskolának, hogy valamilyen foglalkozásra képezze ki őket. A munka kell hogy legyen a gyermek gondolatvilágának érzelmi és szellemi alapja. A munka megerősíti a reális élethez való viszonyát. Megtanítja a környeztet, a nyersanyag és a gépek ismeretét: összeköti a gyermeket a természettel. Kifejleszti az akaraterejét és biztonságra neveli a természet legyűrűsében. És ami ugyancsak nagy jelentőséggel bír: a közös munka kollektivitásra és önfegyelmre neveli a gyermeket.

A gyermekek társadalmi élete. Mi egy kis gyermekközfársaság vagyunk, melynek külön törvényei és szervezetei vannak. Az erősebb ellentétbe kerül a gyengébbel, az érdekek néha keresztezik egymást és így mi sem természetesebb, mint az, hogy szükség van egy rendet teremtő autoritásra. Könnyű lett volna ezt az autoritást felelőlről megszervezni a tanító parancsai folytán, ezt azonban szándékosan nem akartuk. A gyermekek a tanítóban idősebb pajtásukat, vezetőjüket látják. Nálunk elképzelhetetlen az erőltetett és mesterséges viszony, mely a többi iskolákban uralkodik a tanító és a növendék között. A tanítók a gyermekekkel nemcsak az iskolaidő alatt vannak együtt: egy asztalnál esznek, egy műhelyben dolgoznak, közösen fürdenek. Elképzelhetetlen tehát, hogy a gyermekek észre se vegyék tanítóikat gyengye oldalait. Itt aztán nem hazánna a kiálsó

kényszer-fegyelem. Tudjuk azt, hogy az ilyen fegyelem csak passzivitást, apathiát és gyonyolódást vált ki a gyermekek részéről. De mi azt akarjuk, hogy gyermekeink önálló akarathoz, erős kritikai érzékhez és biztonsághoz jussanak. Fegyelmünk a munka megszervezésének belső szükségességére, a közösségi életre és a kollektivitás érzésén épül. Mindent már kora éveiben megismeri a gyermek.

Az az intézmény, mely a gyermekek életét szabályozza: a gyermektanács. Egyszer egy hónapban ül össze. A részvétel számszázalékos. Mindenki tudja, hogy ott olyan résztvevőkről beszélnek, melyek mindenkit érdekelnek. A kisebbek megelégszenek azzal,

hogy egy félórát ülnek ott, néha-néha hallatva hangjukat, de a 11-12 évesektől felelő mindannyian igen aktívan vesznek részt a tanácskozásokban. Minden csoport beszámoló munkájáról. Az előadó komoly, néha átható kritikával találja szembe magát de védői is akadnak. A beszámolókat és hozzászólásokat az idősebb tanulók vagy a tanítók jegyzőkönyvbe vezetik. A gyűlés második felében átszervezik a csoportokat a következő hónapra. Altalában a gyermekek szabad választás alapján csoportosulnak és ha véleménydifferenciákra kerül a sor mindig az előírt törvények szerint cselekszenek: aki egy hónapig kiülső munkán volt, annak a következő hónapban a konyhában kell dolgoznia.

A Fal előtt

A nehéz, bibliai levegő ráfekszik az ember mellére, tüdejére.

Mélyen, — benn a szívben érezzük a könyveket!

Miért? — miért jön sirni, — ha ezt az egyszerű falat látja az ember.

És miért van az egészséges olyan különös, lélekbe markoló hatása?

A Szent Fal!

Mennyi mult!

És mennyi rom van ebben az egy szobában — eltemetve!

És mennyi — Jövő!

Itt állunk a Fal előtt. És akarva, nem akarva, visszaalmodjuk magunkat a multba. Amikor még dacosan állt a régi templom... Hirdetve egy nép szabadságát. — Egy nép dicsőségét!!

De nini... Amott a ranaik!!!

Lánczák... A templom! — Jajkiáltás!

Főlnézek. Köröskörül — siró, — imádkozó, — kérdező emberek.

Hól a régi nép? Hol a régi dicsőség? — Egy dal csendül föl.

A templomért, — mely le van rombolva, A sziklákért, — melyek össze vannak törve, —

A dicsőségünkért, — mely oda van, — Nagy embereinkért — kik elpusztultak, Drága köveinkért, — kik üldöztek, —

Ülünk mi itten — egyedül, — És sirunk... Könyörülj, könyörülj meg Cionon!... Gyűjtsd egybe Jeruzsálem gyermekeit Siess! Siess Cion megváltója. Beszélj Jeruzsálem szívére... Szépség és Dicsőség koronázza Jeruzsálemet...

Vigasztald meg a szomorkodókat — És Béke áradjon Cionra!

Az ének megszűnik. Csönd.

Aztán fölcukló zokogás. Beteg emberek kusznak oda a falhoz. Csókolják. Anyák — maguk után cipelve

gyermekeiket... Öregek és fiatalok... De mindnyájuk arcában reménytelen Szomorúság. Ott éri őket az este...

Mánap megint jönnek. Nap-nap után jönnek.

Nézik — — nézik a falat!

De nem látják meg, — hogy az öreg sziklákba mókók nőnek ki.

Szimbolum... Az ezredéves romokon — friss, — sarjadó élet!

Ők csak a romokat látják! Koldusok jönnek.

Bakist kérnek. Fojtogat, fojtogat valami.

Már sötét árnyékok hajlonganak. Levegőt akarok. Világosságot.

Napot! Sok... sok napot! De nem lehet! Nincs. A napot eltakarja a — Fal!

Elrohanok.

Végig a szűk, sötét, dohos sikátorokon. Mindenhol kitárt kezű koldusok. Rábámuló arabok. Szomorú szemű öreg zsidók. És honuk alatt imakönyvet szorongató, sápadt arcú, fiatal Jesiva-bocherek!

Mi az? Sehol egy kijárat? Sehol egy ut?

Csak fülledt, régi levegő mindenfelé? Rohanok tovább.

Kell, — hogy legyen valahol egy Ut.

Ut, mely kivezet a multidők romjai közül! Csak keresni kell. Meg kell keresni az Utat!

De ni! Amott a távolban fényugár int. Aztán sok, sok fény.

A szemembe esik: Jeruzsálem! Jeruzsálem... A magasan fekvő Jeruzsálem! Az Uj város.

A régi köveken új élet sarjad! Mint a moha a sziklák között. Uj, zöld fü!

A Skopus hegyéről méltóság teljesen lemosolyog az egetem. A sápadt arcok eltűnnek és helyet adnak az egészségeseknek, a fiataloknak.

A mult Jeruzsálem romokban hever. Alattunk, mögöttünk van....

De életünk épül... épül a Jövő Jeruzsálemé.

Stefánia Hillmann

WIZO-HIREK

Wizo-élet Székelyudvarhelyen. A csoport a nyári szünet után első gyűlését december 24-én tartotta meg. A gyűlés minden vasárnap délután megtartandó kávédelutánok rendezését határozta el, valamint minden harmadik héten egy kulturelóadást.

A gyulafehérvári Wizo-csoport új vezetősége. A gyulafehérvári Wizo-csoport legutóbbi gyűlésén a következő új vezetőséget választották meg: Elnök dr. Springer Sándorné, alelnök Mendel Szerén és Klein Miksáné, ügyvezető Treitel Izidorné, főtitkár Kertész Arnoldné, titkár Rosenthal Mórné, pénztárnok dr. Löwy Blanka. Választmányi tagok: Berkó Dezsóné, Gál Miklós, Hermann Izidorné, Rosenfeld Akosné, Sámuel Lajosné, Weiss Jenőné. A gyűlés a következő munkaprogramot állította össze: Minden második héten kézimunkadelután kulturelóadásokkal egybekötve, minden utána következő második héten teasteák. A Wizo-csoport január 9-én jól sikerült teasteát rendezett, mely az aznap rendezett „Anyák napjával” volt összekötve.

A nagysomkúti Wizo-csoport hírei. A nagysomkúti Wizo-csoport december 31-én este Gránát Edéné rendezésében nagyon jól sikerült büffével egybekötött teasteát rendezett, amelyen a nagyszámú egybegyűlték hajnali órákig mulattak. Az est keretében dr. Jakab Menyhért, a szatmári országos Wizo megbeszélésről tartott beszámolót. —

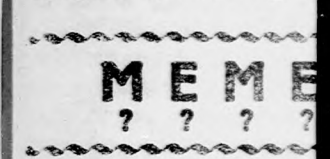
Utána Janowitz Jenő énekszámait, valamint Baruch Vilma aktuális strófái egészítették ki az est műsorát.

A marosvásárhelyi Young-Wizo hírei. A szatmári országos Wizo és Young-Wizo konferenciát heti gyűlés keretében részletesen ismertette Simon Klári titkár, aki mint a csoport képviselője vett részt a szatmári Y.-W. megbeszélésben. Beszámolójában kiemelte dr. Róthné orsz. elnök nagyszerű beszédét és Weinberger Nándorné előadását, amelyben az ifjúsággal és Y.-W. problémával szemben a legmegértőbb álláspontra foglalta el. A lányokat nagyon fellelkesítette az a lehetőség, hogy a jövőben a Y.-W. is a többi ifjúsági szervezetekhez hasonlóan csertifikátumot nyerhet. Mivel a lányok nagyrésze ezt a nézetet tette magáévá, a konferencián elhatározott javaslat ebben az értelemben lesz a központhoz beklüdvé. — Simon Klári ugyan csak a Wizo asszonyok jólsikerült tea- és rómi délutánján is beszámolókat tartott a konferenciáról. — Szintén heti gyűlés keretében tartotta értékes előadást a Y.-W. lányoknak Walter Eliezer (Palesztina) a palesztinai nők elhelyezkedési lehetőségéről és a lányok kérdéseire részletes felvilágosításokkal szolgált az ottani viszonyokat illetőleg. — Legközelebbi gyűlésen Stein Ella a „Zsidó kérdés közikönyve” c. mű egyik fejezetét fogja ismertetni.

Nagy fényel fog...
Január 24-iki nemzeti...
jelentik: A január...
nagy fényel fogják...
országban. A főváros...
tartanak a kormány...
az Ateneul Românban...
népéget tartanak, az...
dr. Anghelescu fogják...
mányt. Utóbbi a na...
néltatni.

Berlinben 21 év...
az Internacionálét. Be...
berlini és a többi né...
nap egy szindarab el...
amely tárgyat Napole...
Egy adott pillanatban...
jai hangzottak fel a...
szágban nagy meglep...
rádiónak ez a gesztus...
az első alkalom, hogy...
vadásos a Marsillest...
ancia helyen meg va...
hogy Németország e...
olmi akart Franciaors...
hogy az egyik francia...
viszonozni fogja az u...
kazafias dalokat fog k...

Zogu király agrá...
Albániaiban, Londonból...
bán király intervju...
graphnak Albánia hely...
veiről. A király kijele...
az albán paraszt kénye...
kájává akarja átszerve...
lákat fognak építeni, i...
got vezetnek be, ami e...
lános életmóvt. Legké...
belül — mondotta az...
hogy minden albánnak...
amelynek természetéből...
Nincs szükaesgünk nag...
széret az újonckor rövid...
pos kiképzést fognak...
ból.

Elrontotta a...
Romlott húsneve...
nehezen emészti...
okozott hirtelen...
SALV...
Gyomorbe...
Krónikus gyo...
Gyomorégés, gyo...
puffedség...
SALV...
15 szemel tartalmazó...
30 szemel tartalmazó...
Kapható gyógyszerláda...

Február 1-én sor...
fejlesztési kölcsön első...
karestből jelentik: Az...
százalékos országfejlesz...
nyereményeinek kisors...
történik meg.

Miről beszélget...
pápával? Budapestről...
majtó élénken kommer...
mon budapesti vezető...
XI. Piusz pápánál. A b...
hatáon informálta a p...
zsidóság helyzetéről é...
fajgyűlölet kihatásairó...
A pápa meleg érdeklőd...
vesi főrabbi expozéját...
is kijelentette, hogy a...
ben áll a keresztény v...
az erkölccsel. Az audie...
a pápa jókívánságait...
népnek.

HIREK

Nagy fényel fogják megünnepelni a január 24-iki nemzeti ünnepet. Bukarestből jelentik: A január 24-iki nemzeti ünnepet nagy fényel fogják megünnepelni az egész országban. A fővárosban reggel Te Deumot tartanak a kormány jelenlétében, majd az az Ateneul Románban kulturális jellegű ünnepséget tartanak, amelyen Pop Valér és dr. Anghelescu fogják képviselni a kormányt. Utóbbi a nap jelentőségét fogja méltatni.

Berlinben 21 év óta először játszották az Internacionálét. Berlinből jelentik: A berlini és a többi német rádióadóknak tegnap egy színdarab előadását közvetítették, amely tárgyát Napoleon életéből merítették. Egy adott pillanatban a Marseilles-i kordónjai hangzottak fel a rádióban. Franciaországban nagy meglepetést keltett a német rádió, hogy az este 21 óra óta az első alkalom, hogy Németországban nyilvánosan a Marseillet játszották. Hivatalos francia helyen meg vannak győződve arról, hogy Németország ezzel az akcióval udvariानी akart Franciaországnak. Azt hiszik, hogy az egyik francia állomás nyilvánosan viszonzni fogja az udvariasságot és német hazafias dalokat fog közvetíteni.

MEMENTO

Zogu király agrárreformot hajtott végre Albániában. Londonból jelentik: Zogu albán király intervjút adott a Daily Telegraphnak Albánia helyzetéről és reformterveiről. A király kijelentette, hogy országát az albán paraszt kényelmese és nyugodt házájára akarja átszervezni. Utakait és iskolákat fognak építeni, intenzív mezőgazdaságot vezetnek be, ami emelni fogja az általános életnivót. Legkésőbb két esztendőn belül — mondotta az uralkodó — akarom, hogy minden albánnak saját földje legyen amelynek terméséből nyugodtan élhet. — Nincs szükségünk nagy hadseregre, éppen azért az újoncok rövid kiképzés után alapos kiképzést fognak kapni mezőgazdasági területekben.

Elrontotta a gyomrát? Romlott húsmezek, túlszűros, vagy nehezen emészthető ételek által okozott hirtelen gyomorrontásnál

SALVACID

Gyomorbetegségek? Krónikus gyomorpanaszok (gyomorégés, gyomorirajás, görcs, puffadás stb.) ellen

SALVACID

15 szemlet tartalmazó 1/2 literes üveg... 50.-
30 szemlet tartalmazó üveg... 100.-
Kapható gyógyszerüzletekben és drogeriákban.

Február 1-én sorsolják ki az országfejlesztési kölcsön első nyertesét. Bukarestből jelentik: Az 1934. évi négy és fél százalékos országfejlesztési kölcsön első nyertesének kisorsolása február 1-én történik meg.

Miről beszélgetett Hevesi főrabbi a pápával? Budapestről jelentik: A magyar rajtó élénken kommentálja dr. Hevesi Simon budapesti vezetőfőrabbi audienciáját XI. Piusz pápánál. A budapesti főrabbi behatóan informálta a pápát a közép-európai zsidóság helyzetéről és az egyre erősebb fajgyűlölet kihatásairól a zsidó életben. A pápa meleg érdeklődéssel hallgatta Hevesi főrabbi expozéját és a maga részéről is kijelentette, hogy a fajgyűlölet ellentétben áll a keresztény vallás szellemével és az erkölccsel. Az audiencia befejezése után a pápa jókívánságait tolmácsolta a zsidó népnek.

Huszonnégy óra havazik. Bukarestből jelentik: A fővárosban tegnap este óta vihar dúl. Félő, hogy a vonatközlekedésben havazik. A hóréteg ma reggelre 30 cm magas volt. A Bărăganban rendkívül erős hófennakadás fog beállni.

Erés, vérbő, kövér emberek igitanak napoként, reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez rendes gyomor- és bélműködést biztosít, számottevően előmozdítja az emésztést és kitűnően szabályozza a vérkeringést. Számos szakorvosi nyilatkozat tanúsítja, hogy a Ferenc József viz szív- és idegbajoknak, vese- és cukorbetegségeknél, valamint közhvényben és csuszban szenvedőknek is nagyon jól tesz.

A Jasi ügyvédi kamara a sztrájkoló joghallgatók ellen foglalt állást. Bukarestből jelentik: A bukaresti joghallgatók sztrájkja a következőképpen áll: a fakultás tanácsa nem akarja tárgyalás alá venni a diákok feliratát, míg azok sztrájkolnak, viszont a diákok nem akarnak felhagyni a sztrájkjal. A sztrájkhoz csatlakoztak a kolozsvári egyetem joghallgatói is. A Jasi ügyvédi kamara rendkívüli közgyűlést hívott össze és a diákok sérelmei ellen foglalt állást, kimondva, hogy azok indokolatlanok.

Ehénhalt egy munkanélküli Nagyváradon. Tudósítónk jelenti: Az egyik nagyváradai nyomortanyára tegnap kihívták a mentőket. Esméletlen állapotban kórházba szállították Schlesinger János munkanélkülit, aki hónapok óta nem tud elhelyezkedni. Kórházba szállítása közben a szerencsétlen ember kiszenvedett. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Schlesinger egészségét a nélkülözések ásták teljesen alá és formálisan ehénhalt.

Halálozás. Kappel Salamon CFR nyugdíjas, január 19-én 83 éves korában elhunyt. Temetése január 20-án (vasárnap) délután 2 órakor lesz az izr. Szentegylet székházából, str. Londrei v. Hosszu u. 9. sz. (Minden külön értesítés helyett.)

Orvosi hír. Dr. Silbermann Marcell fogorvos hazaérkezett és rendeléseit újra megkezdte.

Uj Kolóniák Jeruzsálem mellett. Jeruzsálemből jelentik: Az „El Hahar” nevű társaság nagy földterületeket vásárolt meg Jeruzsálem és Hebron között. A Jeruzsálem—hebroni uton 20.000 dunam földet kötött le a társaság zsidó kolonizációs célokra. 15.000 dunam Kfar Ecjon kolóniához tartozik, ahol különösen a gyümölcsstermetést és a baromfitenyésztést kultiválják. A tél folyamán a társaság faiskolát létesít és kísérleti állomást épít, mely speciálisan a hegyi gyümölcsök termelésével fog foglalkozni. A vidék klímája nagyban elősegíti a tejtermelést is. A napokban látnak hozzá az új terület parcellázásához. Egy családgazdaságára 25 dunamos területet vágnak ki. Eddig 400 kolónistával kötöttek tranzakciós szerződést. Egy gazdaság területének 300 font az ára, melyet három év alatt kell a telepesnek visszafizetnie. Kfar Ecjonban egyébként kertváros akarnak építeni és az új területekből 5000 dunamot 5000 parcellára osztva beültetve ad át a társaság a kolónistáknak. Egy parcella ára 50 pallesztinai font.

Haggibbor tea. A Haggibbor sportegyesület vasárnap délután tartja szokásos teadélutánját a Cristal Palace kávéházban. A teadélután hangulatáról a Haggibbor ifjúság zenéről a közkedvelt Szalgó-jazz gondoskodik.

Szervezetbe tömörültek a bukaresti lapkiadók. Bukarestből jelentik: Az újságok igazgatói és a lapkiadók tegnap szervezetbe tömörültek. Elnökké Stelian Popescu-t, az Univerzal igazgatóját választották meg. Az újonnan alakult szervezet elhatározta, hogy felvételi magát a lapkiadók nemzetközi szövetségébe.

Ma, vasárnap a Royal-mozgóban két premier egy helyért:

I. CANAILLE
(a vén szatír) főszerepben: HARRY BAUR a Nyomorultak főszereplője

II. FOLYIK A TÁNC... FOLYIK A VÉR...
Vasárnap délelőtt 11-kor matiné: CONGORILLA. 7, 12 lejes helyárak

Szép Ernő az Újságíróklubban. Néhány kristályosan tiszta derűs és szívetüdtően meleg apróságot olvasott fel tegnap este Szép Ernő az Újságíróklubban. Szép Ernő, a csöndes hangulatok, villanásszerűen tovatűnő öröm- és bánat képek költőjét most először adta önmagát: a csendes melegsivű embert, akinek humorában sok meleg melankólia, melankóliájában pedig mindig egy csöppnyi derű van. Olvasva is remekmű az a kis novella, amelyet elsőnek adott elő: de így, ebben a bontomás előadásban a nagyszerűen élő, vér és husszagu alakok előttünk ültek a kaláncparti mellett a kaszinóban. Néhány prózai apróság, színdarabrésztlet, aztán egy-egy megéjtően egyszerű és tiszta vers: hamisítatlan művészi élményt nyújtott és bármennyire is tiltakozott a taps ellen, a klub közönsége viharosan és tüntető melegséggel ünnepelte. — Felolvasása előtt az erdélyi írók részéről dr. Ligeti Ernő üdvözölte és erre Szép Ernő meghatódottan, szellemesen válaszolt.

MEMENTO?

Védőkötelezettségi, katonai 6% nyugdíj ügyekben felvilágosítások és utasítások kaphatók Cluj, str. Catedralei 6 szám alatt 9—13 óra között. Ugyanott német, magyar és román nyelvű fordítások készítenek.

Czur Shalom jegyzők. Ezernél felihvonom azon jegyzőket, akik befizetéseikkel többé-kevésbé hátralékban vannak, hogy saját érdekeik védelmére el ne mulasszák, hogy a fojyó évi január 27-én Arad-n megtartandó közgyűlésen személyesen jelenjenek meg, vagy legalább meghatalmazásukat csakis ily értelemben érdekelte kezbe adják, mert érdekeiket csak ilyen módon fogják tudni hathatósan megvédeni. Pr. Borgulul, 1935. január 17. Weissmann Meier.

Öngyilkos lett a Newyork szálloda pincéjében egy takarítónő. Ma délelőtt tíz órakor halva találtak rá a Newyork szálló pincéjében a szálloda egyik 53 éves takarítónőjére, Réti Juliára. Az öngyilkos asszony már régen betegeskedett és emiatt sokszor panaszkodott környezetének, hogy nem bírja tovább így beteg az életet. Tegnap összecsomagoalta ruháit és azonnal bucsuzott el a szálloda többi takarítónőjétől, hogy bemegy a klinikára gyógykezeltetni magát. Ezután lement a szálloda pincéjébe és felakasztotta magát. Délelőtt tíz órakor akadtak rá, de akkor már halott volt. — Ugyanakkor egy másik öngyilkosságot is jelentettek a központi rendőrségnek. Ötvenegy Kovács Lászlóné a Kajántói ut 43 számú lakásán felakasztotta magát: és mire a szomszédok rátaláltak, már halott volt. Bucsulevelet hagyott hátra, amelyben elmondja, hogy nem bírja elviselni nagy nyomorát és ezért vált meg az életől.

Elmeegógyintézetbe szállítják a feleséggyilkos autószerelőt. Nagyváradról jelentik: A múlt év júliusában borzalmes csafidráma játszódott le Nagyváradon. Szabó Márton autószerelő, aki házassága óta örütn feltéteken volt feleségére, egy éjszaka feltétekenyén jelenet közben, bárdul kettészelt felesége fejét. Szabó azóta vizsgálati fogságban van. Tegnap tartották meg a tárgyalást Szabó Márton bűnügyében, de azon a tettes olyan zavartan viselkedett, hogy az orvosszakértői véleményét meghallgatása után a törvényszék harmincnapig megfigyelésre az elmeegógyintézetbe utalta be.

Rég behizonyított tény, hogy az ember naponta a levegő porával több millió baktériumot lehel be. Óvakodjék a fertőzéstől DIANA sósborszesszel elkészített szájviz használatával.

Vasárnap este Lydia Lipkowska művésznő az U-klubban énekel spanyol orosz, román és tiroll dalokat.

Korosetz, szlovén néppárti vezér bekapcsolódik a jugoszláv politikai életbe. Belgrádból jelentik: Ljubljánából jelentik, hogy a szlovén néppárt, amelynek ismert vezetője Korosetz apát, elhatározta részvételét a február 3-i szenátusi pótválasztásokon. A törvényszék el is fogadta a párt listáját, amelynek élén Jobetz volt képviselő áll. Politikai körökben ebből azt a következtetést vonják le, hogy Korosetz apát hívei felhagynak eddigi tartózkodó magatartásukkal és mostantól fogva részt akarnak venni a jugoszláv politikai életben.

Téli sportoknál, táncnál,
hűlés kizuzadás ellen

Höfer 3 hintőporral
védekezzék. 1 doboz 16 és 24 lej.

Keserű száj! Fehér nyelv! Elrontott gyomor!

Azok, akik azt hiszik, hogy reggel, amikor álmukból felébrednek, természetes dolog, hogy a száj keserű és a nyelv fehér és akkor ez így tart hónapokon keresztül, igen nagy tévedésben vannak. Ezeknek a gyomra rosszul működik és elkerülhetetlen, hogy azután egy napon be ne álljon a makacs állmatlanság, az addig ismeretlen fejfájás, ami gázoknak, savanyu érzéseknek, gyomorégésnek, a testben érzett nehézségeknek a kíséretében áll be minden étkezés után.

Most még segíteni lehet ezeken a bajokon egy kávéskanál Magnesia Bisurata-nak étkezés utáni bevételével. Mert e tünetek túlságos elhanyagolás folytán magától emésztési zavarrá fajulnak és lassan krónikussá válnak. Tehát idejében kell cselekedni, mert a késlekedés veszéllyel jár. Magnesia Bisurata kapható minden gyógyszerüzletben és drogeriában 75 lejért, vagy nagyobb, gazdaságosabb csomagolásban 110 lejért.

The Storms
zene- és táncduo

a párizsi Alhambra atrakciója hétfőtől (jan. 21.) egy néhány este az **U klubban**

UJ KELET *Legújabb hírek*

A Népszövetség megrendszabályozta a saarvidéki horogkeresztes csendőröket

(Első oldali cikkünk folytatása.)

kai véleményük miatt. Ennek ellenére reméli, hogy a németek be fogják tartani ígéretüket.

Laval emlékirata a Népszövetséghez a saarvidéki menekültek ügyében

Altalában a saarvidéki menekültek ügye egyre szélesebb hullámokat ver a nemzetközi politikai és közvéleményben, aminek legfőbb bizonyága Eden beszédén kívül az is, hogy Laval külügyminiszter tegnap ebben az ügyben emlékiratot terjesztett a Népszövetség elé.

Az emlékiratban a francia kormány arra kéri a Népszövetséget, vegye tekintetbe, hogy tizenöt éven keresztül a Népszövetség kormányozta jogilag és ténylegesen a Saar-területet, minnek következtében a Népszövetséget illeti a felelősség a menekültek ügyében.

A külföldre menekültek segélyezése éppen ezért a Népszövetség költségvetését terheli. A francia kormány kéri a Népszövetséget, hogy a menekültek védelmére alakult szervei közbelépését. Annak ellenére, hogy a közbelépés feladata elsősorban Franciaországra hárul, mert hiszen több ezer franciáról is szó van, akik vissza akarnak térni hazájukba,

Franciaország nem akarja lezárni határait a németek előtt sem.

Franciaország megnyitja határait a bevándorlók előtt, ha ezek számára a Népszövetség memorandum végül arra kéri a Népszövetséget, hogy tűzze még a jelenlegi üllészakában napirendre a saarvidéki menekültek ügyét.

A Rador párizsi jelentése szerint tegnap Sarreguinesbe 530 saarvidéki menekült érkezett. A francia határ közelében egy saarvidéki csendőr eszméletlen állapotban lévő, súlyosan sebesült férfit talált, aki valószínűleg át akart szökni a francia határon.

Mint rendkívül elszomorító, sőt megdöbbentő tünetet kell regisztrálni azt a saarbrückeni híradást, mely szerint az egyik saarvidéki bányában sztrájk tört ki amiatt,

mert a munkások azt követelték, hogy tizenöt munkást, akik részben német emigránsok, másrészt francia állampolgárok, távolítsák el közülük,

mert ellenkező esetben nem szállnak le a tárnákba. Egy órai tárgyalás után, mikor a munkások követeléseit teljesítették, azok újra felvették a munkát.

A Paris Soir közlése szerint tegnap 150 saarvidéki lépte át a francia határt, akiket Strassburg felé továbbítottak. Ugyancsak tegnap megérkezett a Toulouse melletti emigráns táborba a saarvidéki emigránsok első csoportja, számszerint 250 ember. Saarbrückenben a francia konzulátus a sok munka miatt póttroda felállítására kényszerült.

Párizsban nem engedélyezték Max Braun felszólalását az antifasiszták gyűlésén

Saarbrückeni jelentés szerint a tegnapi nap folyamán engedélyezték a német lobbók felvonását az egész Saar-területen. A középpontok ormára is felkerültek a német zászlók.

A német front berendezkedése más vonatkozásokban is érezteti hatását. Így tegnap Neuenkirchenben a szociáldemokrata párt kénytelen volt kimondani feloszlását. Párizsi jelentés szerint az antihitlerista

front vezére, Max Braun Párizsba érkezett, amelynek kapcsán

a párizsi antifasiszták engedélyt kértek arra, hogy a tegnapi est folyamán megtartott antifasiszta gyűlésükön Max Braun is felszólaljon. A belügyminisztérium azonban ennek a kérésnek nem adott helyet.

Saarbrückenben egyébként úgy hírlík, hogy a nemzetközi csapatok február elsőjén megkezdik az elvonulást a Saar-vidékről. Elsőnek az olasz kontingens távozik.

A londoni Morningpost, foglalkozva a saarvidékkel, ama nézetének ad kifejezést, hogy Németország csak a Népszövetség gyökeres reformja után lesz hajlandó viszatérni Genfbe.

Párizs, január 19. Az Echo de Paris újlag támadja a francia kormányt, amiatt, hogy a római látogatást megelőző francia kisanatant tárgyalásokról nem tájékoztatták a francia közvéleményt és még ma sem tud semmit a helyzet kulisszák mögötti kifejlődéséről.

A Népszövetség megrendszabályozta a saarvidéki horogkeresztes csendőröket

Párizs, január 19. A Havas újságjának jelentése Saarbrückenből. A saarvidéki csendőrök már a választás előtt hitlerista magatartást tanúsítottak, míg az eredmény kihirdetése után a kaszárnyákat horogkeresztes zászlókkal díszítették fel, sőt egyesek hackenkreuzeres szalagot is tűztek karjukra. Allitól erre egy magasrangú rendőrtisztviselőt kaptak engedélyt. Zavargásokra is sor került volna, ha Heimbürger, a kormányzó bizottság belügyi igazgatója

Óriási izgalom Angliában Hirota japán külügyminiszter nankingi tárgyalásai miatt

Japán a „fehér veszedelem” elleni harcra akarja megnyerni Kínát

London, január 19. (Rador). Az a hír, hogy Hirota japán külügyminiszter Nankingba utazott s ott tárgyalásokat folytat kínai vezetőköriekkel, valósággal alarmizálta az angol sajtó egy részét. Nyilvánvaló — írják a lapok —, hogy Japán újabb lépést akar tenni a távolkeleti uralmának megszerzése érdekében. Kínát felhívták arra, hogy ne te-

kintse Japánt ellenségnek, hanem a fehér veszedély elleni megvédelemzőjének. A fehér veszedély ellen az egy fajhoz tartozó és közös kultúrával rendelkező két népek együtt kell harcolnia. Az angol lapok szerint Kínának vissza kell utasítani a japán ajánlatot, mert számos esetben alkalmá volt meggyőződni a japán repülőgépek és tankok erejéről.

Megkezdődött Bukarestben a Iorga kontra Boila per főtárgyalása

A bíróság nem tudott megegyezni a pergátló kifogás fölött és január 26-ikára halasztották a döntést

Bucuresti-Bukarest, január 19. Szombaton tartotta meg a bukaresti büntetőtörvényszék a főtárgyalást Iorga professzornak a Romania Noua című lap, illetve annak szerkesztője, Boila Zakariás dr. ellen indított sajtóperében. Már egy óraorok zsúfolásig megtelt a törvényszék nagy tárgyalási terme érdeklődő közönséggel. Iorgát hat ügyvéd képviselte, de jelen volt a volt miniszterelnök maga is. Boila részéről Popov Adonis, Vasiliu-Cluj, Cezar Simionescu, Lazar Ilie, dr. Rachitzean, dr. Leucutza és dr. Raicu foglaltak helyett a védők padsorában. Két óraorok nyitotta meg a tárgyalást a bíróság elnöke és azonnal megkezdte Boila Zakariás kihallgatását.

— Ön írta az inkriminált cikket? — kérdezte az elnök.
— Én írtam, vállalom érte a felelősséget és kész vagyok minden szavát bizonyítani.
— Mi célja volt ennek a cikknek a megírásával?

— Miután pergátló kifogást akarok emelni, csak abban az esetben válaszolhatok erre a kérdésre, ha elnök ur válasza nem tekint a per érdemi tárgyalása megkezdésének.
Elnök: Rendben van.

Boila: Kora gyermekkoromtól fogva úgy

tekinttem Iorgára, mint az egyesülés egyik legkiválóbb harcosára, aki valósággal apostoli működést fejtett ki ezen a téren. Annál borzasztóbban hatott rám, hogy az utóbbi években sorozatos és a legkiméletlenebb támadásokat intézte politikai ideálm, Maniu Gyula ellen. Ezek a támadások olyan lelki állapotba juttattak, hogy valósággal kikényszerítették belőlem azt a cikket, amelyet a lapban megjelentettem.

Boila szavai mély hatást keltek a tárgyaló teremben, láthatólag magát Iorgát is meglepték.

Ezután Simionescu és Vasiliu-Cluj előterjesztik a pergátló kifogást, amelyben kéri a pernek Kolozsvárra való utalását, mert ugye a lap, mint a vádlott kolozsvári illetőségűek.

Iorga ügyvédjei a kifogás elutasítását kérik, mire a bíróság visszavonul határozathozatalra.

Egy órai tanácskozás után a bíróság elnöke közli az izgatottan várakozó hallgatósággal, hogy a tanács nem tud egyöntetű véleményt formálni a benyújtott pergátló kifogás felett és ezért a tárgyalás folytatását január 26-ra tűzi ki, amikor véglegesen dönteni fognak ebben a kérdésben.

Elkészült az új kontingentálási rendelet

Altalában csak 60 százalékát lehet behozni a tavalyi kvótának

Bucuresti-Bukarest, január 19. A kontingentálási bizottság tegnap este ülést tartott, amelyen a következő határozatokat hozta:

1. Az 1934 május 1. előtt kontingentált és azóta is korlátozottan behozható cikkek iránt pontjogát az 1934 január 1-től engedély-

zett évharmadonként behozható mennyiség 60 százalékában állapították meg. Kivételt csak Lengyelország képez.

2. Az 1934 május 1. után kontingentált árucikkek behozatali kvótáját a cég által az 1934. év folyamán végzett behozatal harmadévi átlagának 60 százalékában álla-

nem akadályozta volna meg a szenvedélyek elfajulását. Heimbürger tudatta a csendőrökkel, hogyha nem maradnak nyugton, fegyelmi intézkedésekkel sújtja, sőt elbocsátják őket. A saarvidéki csendőrség a Népszövetség létesítette, amely korlátlanul rendelkezik felette. A csendőrség sorsa tehát kizárólag a kormányzóbizottság kezében van, anélkül, hogy a birodalomhoz fordulhatnának segítségért. A kijelentés helyezett szankcióknak meg volt az azonnali hatásuk, a horogkeresztes zászlók eltüntetését a kaszárnyákról.

pitették meg, de előzetesen össze kell egyeztetni a kérvényt és a mellékelt norderoukat. Az így felmerült mennyiséget aprotárló fog tekintet nélkül a szállító országra, itt is kivételt képez újabb intézkedésig Lengyelország. A vámbizonylatok verifikálását az illetékes körzetfőnök végzi, aki köteles a gyanús esetekben a kontingentálási bizottság elé terjeszteni a kérvényt. Azokat az importőröket, akikről bebizonyosodott, hogy hamis adatokat vezettek a borderoukra, a legfőbb kontingentálási bizottság 1 évre megfoszthatja behozatali joguktól, hogy ennek alávetik magukat, az importengedélyes is kötelezniük kell rá magukat.

3. A következő cikkek: kötszerek, fonott szalagok, virágok, narancs, ucernamag, ekleomag, áizsmag, hó és sárcipő amelyek ideincikkek, az 1934. évi első harmad behozatalának 60 százalékát kitevő mennyiségben importálhatók. Azon cécék behozatalát nem engedélyezik, amelyek a tavalyi első harmadban nem importáltak.

4. A kompenzáció utján végzett behozatal az év folyamán a következőképpen fog történni: Németországgal, Lengyelországgal, Csehszlovákiával és az Egyesült Államokkal szemben az 1934 első harmadának 50 százalékáig és a többi harmadot illetőleg 100 százalékáig. A törbi országok nem jöhetnek számításba a becsatolásnál. Az 1934 december 1-én kontingentált cikkekre vonatkozó és 1935 január 1-ig be-terjesztett kéréseket az év első harmadában elintézik.

Azon cécék kéréseit, amelyek a folyó év első harmadára kihatással kvótájukat nem teljesítik, ha csak nincsenek kéltőben indokolva.

Az új cécék, valamint a régiék kérvényeit olyan cikkek, amelyeket eddig nem importáltak, elutasítják, ismételt esetekben pedig a panaszokat intéző bizottság elé terjesztik.

Az országok megváltoztatására irányuló kéréseket csak egyszer teljesítik.

Az engedélyek érvényének meghosszabbítását csak a vámhoz érkezett árucikkek adják meg, vagy ha az engedély lejárt előtt 15 nappal kérték. Ebben az esetben 15 napos meghosszabbítást lehet adni.

Modern csőbutor és csillár detail-kiszolgálásnál is Gyári áron!

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefon: 9-77.

Taxa postală plătită în num. No. 224713/929.

10. Telefon: 9-77. Havonta 110, negy évre 600, egészévre földre: Havonta 2, félévre 12, egészévre detések díjazás KELET az erdélyi dóság egyetlen pol. Cikkekünk utánnyomás rás megjelölésével

Számok

Hatvan tisedesber tedrara 4000 lejtűt je Egyszerű számítás: és fit, kenyer nélkül az intellektuális mun Ezek azok, akik a érvényben levő politik kelés és maguk tra már a szélsőjobbolda nek az uccákon és a szik el, hogy a zsidó a falat kenyeret

A zsidók, akik szá akadát és akad állam Anghelescu dr. tiz táltaul építette az az analfabetizmus magasabbrendű kultú Százalékszerben az ostökent, az iskolák ják maguktól a diplo

Igy született meg hegy Romániának, m ügyvédje van, mint lamnak és sehol s tanár és tanító, m ahol a legmagasabb mms.

Ugyanakkor 292.3 fizenegy és egynegy tésben az állam, am bet inkasszá egy e

Es nem lehet mo nyőű apparátus a l el az adminisztrációt. Ismét egy parado vesebb az összesek egyik főzsa annak, b minden jöhiszemű tani szerte az ers

A lengyel alk

A lengyel szenátus azt az alkotmány-re moikratikus kormány összhangba hozai a Nem hiszünk sem lehetőségében, sem akik ezt az összege országban, akár Len olyan hiszik, vagy

A tekintély-állam nyerhet teret a de vagy a demokrácia rácia tekintélye han inkább azoké, akik a frázisokat tisztelik rácia társadalomalak gával a társadalom vel tisztában lenné

Napjaink történel hogy a tekintély álla hozakodnak elő, akik vagy akiknek tekint erkölcsi ingatagságu

Mindig és minden kiáltoztak a multban győgyíthatatlan kise nek, még pedig nem solban, hanem gyak

A deklaszáltak, a a jövőben és állati beri hordák azok, a van az erőszakkal miután ezt a tekint jukkal, sem tehetős ségükkel, sem erköl kességével nem tud tani.

A demokrácia és ellentmondanak egy zise éppoly elképzel a víz elemeinek össz

Mert vagy a demo kintélye, hogy mind szerzés nélkül meg t előt, vagy nincs s e esen olyan személye a tekintélyt megtud Bizonyos vagyunk a tekintély államot mokrácia mellé, vag kívánják megvalósíta kát, mert nem hisz kintélyben, hanem é

CENZURAT